

Anglija Nusistato Prieš Hitlerio Žygius Anglija Prieš Hitlerį Veiks Sutartinai su Prancuzija

LONDONAS, rugp. 30. — Britų ministerių kabinetas šiandien turėjęs nepaprastą posėdį.

Kabineto nariai vienu balsu nusprendė griežtai nusistatyti prieš Hitlerį ir be jokios atodairos vaduoti Čekoslovakiją, jei Vokietija keisintusi ją pulti. Tuo sumetimui nutarta skubotai renktis karui.

Kabineto nariai autorizavo ministerį pirmininką Chamberlainą ir užsienių reikalų sekretorių Halifaxą laisvai veikti prieš Hitlerį bei kitų ministerių atsiklausimo.

Ministeris pirmininkas autorizuotas, prireikus, Vokietijai pasiūsti ultimatumą.

Pažymėta, kad kol kas bus bandoma ir toliau Hitlerį gražiuoju sulaikyti nuo jo neteisėto Vokietijai gretinamųjų valstybių užpildinimo. Jei tas negelbės, Vokietija turės karą.

Šiandien ir Prancuzijos ministerių kabinetas posėdžiavo. Aišku, Anglija sutartinai veikia su Prancuzija.

HITLERIS ATSKLEIDŽIA VOKIETIJOS ĮSIGIN- KLAVIMĄ

BERLYNAS, rugp. 26. — Vengrijos regento Horthy pagarbai Hitleris surengė Vokietijos karo pajėgų dalies parodą. Parado dalyvavo apie 16,000 kariuomenės iš 3-čiojo armijos korpuso. Buvo apie 300 įvairių rūšių patrankų ir 412 šliaužių.

Kariniai specialistai randa, kad Vokietija turi išgijusi moderniškiausią artileriją. Keliais trokais buvo vežama mortira (patranka). Specialistai spėja, kad jos vamzdis gali būti iki 17 colių.

Del opsiniavusių padangių oro laivyno paradas neįvyko.

HULL ATSIŠAUKIA Į PA- SAULIO VALSTYBES

WASHINGTON, rugp. 23. — Valstybės sekretorius Hull išleido atsišaukimą pasaulio valstybėms visomis priemonėmis stengtis išlaikyti taiką pasaulyje. Jis išpėja agresyves valstybes, kad jos liautusi triukšmavusias, kadangi karais maža i kas galima laimėti, o pralaimėti galima viską, kad ir tautų laisvę. Pareiškia, kad net "karo laimėtojai gali trumpai džiaugtis savo laimėjimais."

Dešimtmetinėms Kellogg-Briando taikos sutarties sukurtuvėms sekretorius Hull nurodo, kad šia sutartį yra pasirašiusios 63 valstybės ir jų pereiga sutartį palaikyti, bet negriauti. Kiekviena pasirašiusioji valstybė turi atsiminti savo prievolę — griežtai stovėti už taiką ir smerkti agresyves valstybes.

VOKIETIJOJE IRGI BRUZ- DEJIMAS; REGISTRUO- JAMI AUTOMOBILIAI

BERLYNAS, rugp. 28. — Vokietijos vyriausybė labai nepatenkinta Anglijos izdo ministerio Sir John Simono kalba, kurią jis pabrėžė, kad Anglija su ginklais padės Čekoslovakijai, jei ji bus puolama.

Vokietijos karo vadovybės įsakymu imtasi skubotai rengtis karui. Įsakymu tuojau suregistruoti visus privačius automobilius, busus ir sunkvežimius. Taip pat imtasi registruoti arklius.

Vokietijos ambasadoriai užsieniuose ipereigoti pranešti visoms valstybėms apie Vokietijos pasiryžimus, išaiškinti joms sudėto vokiečių tautinės mažumos "vargus" ir Vokietijos prievolę juos vaduoti.

VOKIETIJA NETURI VAISIŲ

BERLYNAS, rugp. 27. — Vokietijai truksta įvairių rūšių vaisių, kurių žiedus pavasarį šalnos nušaldino. Autoritetai pataria gyventojams vartoti miško uogas. Atsišaukta i mokyklinius vaikus, kad jie miškuose rinktų uogas ir jas parduotų ukininkų vadams.

ANGLIJOS LAIVYNUI ISA- KYTA BUTI SAVO VIETO- JE IR PASIRENGUSIU

LONDONAS, rugp. 27. — Ar supuolamai, ar gal kitaip, Anglijos naminio karo laivyno didžiajai daliai įsakyta suvykti i karo stotį Invergordone, Skotijos atokiausiuose šiaurios, per Vokietijos nacių partijos kongresą Nuremberge.

Nacių kongresas prasidės rugsėjo 5 d. Anglija tuo labiau įdomauja. Nes kongrese Hitlerio bus ir Sudeto nacių vadas K. Henleinas. Anglų spauda pažymi, kad ir 1914 metais prieš numatytą karą viena savaitė ankščiau visas naminis britų laivynas buvo sutrauktas i Scapa Flow.

NEW YORK, rugp. 22. — Laivu "Laconia" atvyko iš Lietuvos p. M. Avietenaitė, Užsienių Reikalų Ministerijos Spaudos Biuro Viršinininkas, kuri yra ir Pasaulinės Parodos Lietuvos Sekcijos Generalinis Komesaras. Taip pat kartu atvyko paviljono architektas p. Algirdas Šalkauskas. Abu atvyko tos parodos paruošiamuosius darbus atlikti ir išbus Amerikoje apie mėnesį. Patirta, kad Lietuvoje paruošiamieji darbai eina pilnu tempu ir jau gerokai įpusėję.

* Birželio mėnesį apie 38 procentai Lietuvos išvežamų ir įvežamų prakių ėjo per Klaipėdos uostą.

MINĖTAS POPIEŽIAUS SILVESTRO II TUKS- TANMETIS

PARYZIUS. — Auvergnė, Prancuzijoje, iškilmingai minėta prancuzų tautos ropiežiaus Silvestro II tūkstantmetis.

Papiezius Silvestras II vadinosi Gerbertas. Gimė Aurillac miestely, Prancuzijoje. Jis buvo skaitmenų nuo 1 iki 9 tikrasis išradėjas. Tuo klaidingai tvirtinama, kad šias skaitlines išrado arabai mokslininkai.

Jaunas Gerbertas savo tėviškėje ganė avis. Benediktinai vienuoliai, patyrę apie jo mklų protą ir gabumus, išvežė jį i Italiją. Eidamas mokslus Gerbertas labiau sia gilinosi i arbu ir žydų praeitį. Emė garsėti kaip matematikas. Jis dirbo laikrodžius ir vargonus ir pagaliau tapo mokslininkas. Kokį laiką mokytojaves Reimso universitete ir padėjęs atstatyti prancuzų monarchiją, Gerbertas išrinktas Popiežium — Silvestru II.

Silvestras II popiežiaudamas visomis priemonėmis rūpinosi sustiprinti Bažnyčią rytinėje Europoje, kad uždaryti kelią islamizmui. Jis vainikavo Vengrijos pirmąjį karalių Sv. Steponą.

Per dešimtį dienų iškilmes vyko Silvestro II atminimui.

JAPONIJOJ IR NUMIRĖ- LIAI TURĖS PRISIDĖTI PRIE KARO

TOKIO, rugp. 27. — Japonų dantistų grupė įdavė vyriausybei sumanymą, kar ir numirėliai gali prisidėti prie karo išlaidų. Dantistai sako, kad kas metai deginant milijonų lavonų nuveina niekais iki 3 milijonų dol. vertės aukso, kuriuo apvilkti tasyti dantys.

Patariama kiekvienojo kreatorijoj turėti dantistus, kurie prieš deginant lavonus nuimtų nuo dantų aukso apvalktus.

PALESTINOJ SUSPROG- DINTA BOMBA: 20 ŽUVO 74 KITI SUŽEISTA

JAFFA, Palestina, rugp. 26. — Čia daržovių turgavietėje tarp susirinkusių arabų staiga susprogdinta kažkokia milžiniška bomba. Viskas turgavietėje ir aplinkui i padanges išnešta. 20 arabų žuvo ir 74 sužeista, kai kurie pastarųjų mirė.

Bombos sprogdimo trenkimas buvo girdimas per 10 mylių visose apylinkėse.

Akiemirkšnyje arabai sukėlė riaušes ir pradėjo pulti žydus. Eilė namų sugriauto, arba sudeginta, kol suspėję atvykti britų kariuomenė. Ir tai vos isteigta numalšinti riaušes. Paskelbta apgulo stovis. Tačiau mieste baisus nerimas.

GERAS CHORAS

K. NAUMIESTIS. — Kurdirkos Naumiesčio šaulių burio choras ir yra geras ir visose iškilmėse gražiai pasirodo. Tačiau gaila, kad daugelis inteligentų nesupranta choro reikšmės ir jame ne dalyvauja.

Draugija Užsienio Lietuvių Rašytojų Draugijos narių su savo vaikais ir mokytojais. Atvaizde matome vaikučius su savo mokytojais ir globėjais.

LENKAI UZDARO LIKU- SIAS RYTO DRAUGIJOS MOKYKLAS VILNIAUS KRAŠTE

VILNIUS, rugp. 26. — Šiomis dienomis uždaromos visos likusios Vilniaus krašte lietuvių Ryto Draugijos mokyklos.

EKONOMINIAI BALTIJOS KRAŠTŲ KURSŲ KLAIPĖDOJE

KLAIPĖDA, rugp. 26. Šiomis dienomis prasidėjo ekonominiai Baltijos kraštų kursai.

ITALŲ SPAUDA NEPA- DĖ POPIEŽIAUS KALBOS APIE RASIZMĄ

VATIKANAS. — Vatikan dienraštis "Osservator Romano" protestuoja, kad fašistų kontroliuojama spauda nepadėjo Popiežiaus kalbos, kurią Jo Šventenybės smerkė vyriausybės iškelto rasizmo programą.

Fašistų spauda žymiose vietose pakartojo nacių nacių spaudos atsakymą Popiežiui, bet apie Popiežiaus kalbą nutylėjo. Italų plačioji visuomenė nieko nežino apie Popiežiaus balsą rasizmo klausimu.

LENKAI NEPATENKINTI VILNIEČIU SUTIKIMU KAUNE

KAUNAS. — Žydų spauda rašo, kad Krokuvos ir Vilniaus spauda pradėjo labai aštrią kampaniją prieš Lietuvą, sąryšyje su iškilmingu ir entuzijastingu vilniečių sutikimu Lietuvoje.

POPIEŽIUS DAUG VILIA- SI DEL KATALIKYBĖS KANADOJE

VATIKANAS. — Šventasis Tėvas Pijus XI Castelgandolfo rumuose priėmė atvykusį Kanados kardinolą Villeneuve, Kvebeko arkivyskupą. Jo Šventenybės reikė daug vilties del katalikybės pažangos Kanadoje.

Kardinolas Villeneuve buvo Popiežiaus atstovas (legatas) nacionaliam Eucharistiniam kongresui Kanadoje. Jo Eminencija pranešė Šventajam Tėvui apie tą kongresą — milžinišką Kanados katalikų demonstraciją.

* Kaune dar labai jaučia ma butų stoka, nors šiemet naujų namų statyba dar yra podidėjusi.

LIETUVOS SAVANORIŲ KONGRESAS

KAUNAS. — Lietuvos nepriklausomybės dvidešimto sukaktuvėms paminėti nepriklausomybės karų dalyviai, savanoriai kurėjai ruošia rugsėjo 7 ir 8 dienomis savo didelį kongresą — suvažiavimą.

Savanorių sąjunga dabar turi 36 skyrius su keliais tūkstančiais narių. Iš viso savanorių buvo apie 11.000. Dalis jų jau yra atsiskyre su šiuo pasauliu, kiti išvažiavę i užsienius. Tikimasi, kad i kongresą suvažiavę apie 5.000 savanorių, taigi apie pusę visų Lietuvoje dabar gyvenančių savanorių. Kongresą globoti krašto apsaugos ministeris gen. St. Raštikis. Suvažiavime savanoriai bus kariuomenės svečiai. Jie gaus susipažinti su dabartiniu Lietuvos kariuomenės gyvenimu, jos padaliniais, įvairiomis ginklų rūšimis ir kita. Kongreso tikslas: susitikti nepriklausomybės kovų dalyviams, atnaujinti pažintis, pagerbti žuvusius draugus ir Nežinomojo Kareivio kapą, prisiminti kovas del laisvės, pasidalinti išpuodžiais.

Visuomenė kongresui skiria daug dėmesio. Nes čia teks pamatyti ir pagerbti tuos žmones, kurie Lietuvai sunkiausiu laiku gera valia nešė ant Tėvynės aukuro savo jėgas, sveikatą ir statę gyvybę i mirtiną pavojų. Tsb

DEVYNIU MILIJONU LIETUVŲ PARAMA UKININKAMS

UZDARĖ LENKŲ PEREIN- NAMĄJĮ PUNKTĄ

KAUNAS, rugp. 23. — Šiomis dienomis prasidėjo jėgų supirkinėjimas Lietuvos vyriausybės nustatytais kainomis. Valstybės izdo parama ukininkams sieks devy nis milijonus litų.

LIETUVOS BURMISTRŲ PRIEŠ MIESTŲ BOMBARDAVIMĄ

KAUNAS, rugp. 23. Lietuvos burmistrai prisidėjo prie kitų šalių burmistruotojų panemunėj pavadint Dr. Basanavičius vardu. Šauliai savo savo sumanymu gavo ppritarimo atatinamų valdžios įstaigų.

LENKAI TARDE IS LIETU- VOS SUGRIZUSI ŽIŽMARA

VILNIUS, rugp. 23. — Vilniaus lietuvių sportininkų vadą Tautinėje Olimpijadoje p. Žižmarą sugrįžusį iš Lietuvos šiomis dienomis lenkai ištardė

LIETUVOJE ĮVEDAMAS KAIMA DARBININKŲ PRI- VALOMAS DRAUDIMAS

KAUNAS, rugp. 23. — Šiomis dienomis Ministrų Taryba, vystydama toliau darbininkų socialės globos planą, nutarė žvesti kaimo darbininkų privalomą draudimą nelaimingais atsitikimais izdo. lėšomis

NUSEKO ŠVENTOJI

UKMERGĖ. — Del sauros, smarkiai nuseko Šventoji. Vietomis ją galima lengvai perbristi net nenusirengus. Toks upės nusekimas labai apsunkena sielių plukdymą.

RENGIA NAMĖ RUOŠOS KURSUS

VILKAVISKIS. — Nuo rugsėjo 1 iki lapkričio 30 d. Žemės Ukio Rūmai Vilkauskijoje rengia 3-jų mėnesių namų ruošos kursus. I kursus priimamos moterys ir merginoms nejaunesnės 15 metų amžiaus ir mokančios rašyti.

UZDARĖ LENKŲ PEREIN- NAMĄJĮ PUNKTĄ

KAUNAS. — Iš Ukmergės mums praneša, kad lenkai šiomis dienomis uždarė Aleksandriškio pereinamąjį punktą. Šio punkto uždarymas teikia daug nuostolių vietos ukininkams, kurie turi vykkti i aną pusę administracijos linijos laukų darbams.

PALANGOJE NUKRITO LĖKTUVAS

PALANGA, rugp. 24. — Nukrito i jūrą vilkes šaudymui taikinius kariškas lėktuvas. Lakunas Karvelis išgelbėtas, o kitas — Sruogis prigirė.

* Zuikinės burio šauliai nutarė Zuikinės kaimą, Aukštojo panemunėj pavadint Dr. Basanavičius vardu. Šauliai savo savo sumanymu gavo ppritarimo atatinamų valdžios įstaigų.

IS PASAULIO

Čekoslavų - vokiečių santykiai purto visą Europą. Ant Hitlerio atsiklausimo, didžiama valstybių pastebėjo, kad jos stori Čekoslovakijos pusėj.

Toki išsireiškimai suteikti, per Prancuziją, Rusiją, Rumuniją, Jugoslaviją ir net per Angliją. Dabar priklausos nuo Hitlerio taikos palaikymas Europoje.

Iš rimtų šaltinių, yra žinios, kad Hitleris yra prisirengęs veržtis i Čekoslovakiją ir tai šiomis dienomis. Laukiama tik įvyksstant incidento, kuris sudarytų priežastį. Čekoslovakijos vyriausybė deda visas pastangas Sudates vokiečių klausimą išršti ramiu būdu, bet inirše naciai šalinasi nuo ramumo. Eina purviniausia ataka prieš vyriausybę.

***
Japonų su Jungtinėmis Valstijomis santykiai ne gerėja bet aštrėja. Nusileidimų truksta abeiose pusėse.

***
Japonai pradeda rodyti savo stipnybę Karinyje vartojant nuodingas dujas. Kritiška padėtis priverčia, kaip pavienį asmenį taip ir tautą, priėjus galą liepto pavartoti ir žiauriausius budus. Japonas negali įveikti kino. Užimtos žemės naudos jokios nedaro, bet priešingai daugiau da reikia pridėti prie jų palaikymo.

Matosi japonai žengia tuo pačiu prie prapulties keliu, kaip vokiečiai Pasaulinio karo metu.

***
Sukilėliai pradėjo ataką bet lojalistai atmušė ir sukilėliai turi trauktis atgai. Paskelbto Ispanijos Naminio Karo užbaigimo negalima tikėtis, tai pareiškia pats sukilėlių vadas, gen. Franco.

***
Šią savaitę įvyksta nekuriose valstijose nominacijos, kurios svarbios yra tame, kad ten prezidentas Rooseveltas yra prasitaręs prieš nekurious i Senatą kandidatus, kurie pažymėti, kaip Naujos Dalybos priešai. Jieims pralaimėjus Roosevelto populiariskumas da daugiau padidės.

***
Kuomet Europos valstybės rengiasi kibti viena kitai i akį, Dėdė Samas pradėjo dairytis apie savo dvarą. Prasidėjo investigacija prieš amerikoniškos veiklos. I viršų keliamas kaip komunistinė taip ir fašistinė veikla, kenksminga Amerikos gerovei.

"Lietuvių Žinios"

Issue: "Lietuvių Žinios"
Išleista kas penktadienį
Lietuvių R. C. Literatūros Draugija
Prenumeratos Kaina:
Su V. Valst. metams \$1.50
Su V. Valst. pusmečiui \$1.00
Užsieny metams \$2.50
Užsieny pusmečiui \$1.50
Išleidytojas:
3802 Superior Ave., Cleveland, Ohio

"Lithuanian News"

Issued by:
Weekly Publication
The Lithuanian R. C. Literary Society
Subscriber Rates:
In U. S. A. one year \$1.50
In U. S. A. six months \$1.00
Other Countries six months \$2.50
Other Countries one year \$1.50
Advertising rates on application
3802 Superior Ave., Cleveland, Ohio

Raštus ir žinias "Lietuvių Žinios" trumpina savo nuožūra. Nesunaudoti raštai korespondentams negražinami, jei tam tikslui neprisiunčiama pašto ženklų

DEŠIMCIAI METŲ PRABĖGUS

Pracitą savaitę suėjo dešimts metų kaip likosi pasirašytas Briand - Kellogg paktas Paryžiuje. Pagal šį paktą, penkiolikos didžiųjų tautų atstovų buvo mintis pašalinti karus. Greitu laiku sutikimo pasirašymus pridėjo 48 valstybės. Tuomet atrodė, kad valstybės įžengė į tikrą taikos kelią ir užmezgė realų draugiškumo mazgą.

Bet kaip skaudžiai apsilvita. Apsilvita dėl to, kad dėl kokių tai sumetimų, parenkta pakte nesuteikta vietos svarbiausiam pakto daliai — PABAUDAI už pakto sulaužimą. Pasitenkinta buvo vien parašu atstovų ir jų padarytiems pažadams. Toliau tuštumas pakto pasirodė, kuomet patsai tautos apsiginimas ir to apsiginimo teisėtumas buvo paliktas pačios tautos nuosprendžiui. Kitaip sakant sprendimas, kada tas apsiginimas virsta į paprastą kitos tautos užpuolimą, palikta spręsti tautai, kuri papildo apsiginimo bei užpuolimo aktą. Tautai, pasirašiusiai šį paktą buvo lengva išsisukti nuo užpuolimo kaltės. Reikėjo tik gerai suplanuoti incidentą, kuris aiškų užpuolimą, diplomatinio atžvilgiu, paverstu į apsiginimo aktą.

Nespėjo metas kitas prabėgti, kaip gobšios tautos tuo pradėjo naudotis. Pirmutinė buvo Japonija, kuri užpuolė Kiniją nepaskelbdama karo. Nekitaip pasielgė Italija su Etiopija. Pasinaudodama tokiomis pačiomis teisėmis, Vokietija prarijo Austriją. Lenkijos pateiktas nememtasis ultimatas Lietuvai irgi suplanuotu incidentu buvo paremtas. Visas pasaulis numargavo nepaskelbtais karais. Sudrebėjo mažosios valstybės. Jų nepriklausomybės išlaikymas likosi klausimo ženklu. Europa pradeda kvėpuoti prieš Pasaulinio Karo atmosferą. Skubiu tempu eina grupavimasis į paskirus blokus. Pasinaudodamas tokiais nepaskelbtų karų nuopelnais, fašistinis blokas pradeda grasinti net ir stipriausiam demokratiškosios blokui. Visas pasaulis pradeda apsiginklavimui lenktynes. Šiandien valstybės išleidžia didesnę dalį savo budžetų apsiginklavimui.

Emė net desėtkai metų, kol demokratinės valstybės likosi priverstos prisipažinti prie savo padarytų klaidų. Klaidų, kurios šiandien stumia visą Europą į antrą Pasaulinį Karą. Proga buvo, bet ji nebuvo nei kartą panaudota. Lenkija užėmė Vilnių, Anglija ir Prancuzija tik patraukė pečiai: Japonija užpuolė Kiniją, Anglija atsiskė kištis. Kaip grybai po lietuvių išaugę Europos diktatoriai pradėjo tremti pasaulines teises, bet vis dar Anglijos konservatyvė deplomatija pasitikėjo pažadais ir naujai sugalvota realistine akcija. Diktatoriai to tik ir norėjo. Jiems buvo duota gera proga išgalėti. Kuomet drausmingas ištartas žodis būtų skubiai sustabdęs šių despotų žygius, Anglijos nepadarė. Dabar vien tik žodžiu ir patys Anglijos konservatyvė apžėlusieji deplomatatai mato, neužtenka. Sudraudimą turi paversti į aštrų ir atvirą grasinimą. Bet ir tai neužteks. Perdaug nusileista. Despotų pažadai padaryti, o jie jų atšaukti negali. Atšaukimas reiškia pralaimėjimas. Jie turi eiti pirmyn. Nors tas reikštų pragaištį jiems patiems ir savo tautai.

Prirengtos tragedijos laikas artėja. Cekoslovakija yra paskirta būti pirmu aktu ir atidengimu šios antros pasaulinės tragedijos. Svarbiausias vaidyla ir scenos prangėjas, Hitleris pasisako, kad Cekoslovakija turi pamainyti savo žemlapį į dvi savaites, kitaip sakant grąžinti Sudatį naciams. Cekai nesutinka. Nesutinka ir Anglija. Bet ne dėl to, kad jau ji taip umai pamilo čekus ir slavus ir ne dėl to, kad Cekoslovakija turi bendrą apsiginimo sutartį su Prancuzija ir Rusija ir kad ji pagal esančią sutartį, turi eiti ir pagalbą Prancuzijai, bet dėl to kad Hitleriui prarijus ir Cekoslovakija, Romos ir Berlyno ašis taip sustiprėtų, kad Anglijai gręstų didžiausias pavojus plačiu ir turtingu kolonijų išlaikyme. Anglija nekuomet neužleis pimenybės be kovos nė Vokietijai nė Italijai. Todel ji taip ir susirupino. Susirupino net daugiau ne su Prancuzija ir Rusija, kurios pagal sutartis turi gelbėti Cekoslovakiją.

Skaudu, kad Anglija tik dabar atbudo. Ir tai tik tada, kuomet reikia panaudoti karinės jėgos. Yra tingiai skaudu, kad tai daroma jau dešėtkais metu. Jei būtų taikiai, atvira, teisota ir drausminga taktika būtų pavartojus iš karto, tad nebutu buvę Vilniaus išlaikymo nei ultimatumo: Kinija butu liuosa nuo Japono, Etiopija ir Austrija butu valstybės, ir Japonijos žudynės senai butu beigtos, o gal nepradėtos ir neįvykusios.

Vilniaus krašto ir užsienio lietuvių sportininkai, olimpinio komiteto narių lydimi rugpjūčio 2 d. lankėsi pas vyriausiąjį olimpiados Glo-

BENEDIKTINŲ BAŽNYČIOS RUSYSE, KAUNE, ATSKLEIDŽIAMOS NEPA-PRASTOS IDOMYBĖS

Rusys Prikrautos Karstų; Mirusiųjų Kunai Sudulėje

KAUNAS. — Šv. Mikalojaus Benediktinų bažnyčia buvo pradėta remontuoti apie berželio mėn. pabaigą. Remonto darbams jau išleista apie 12,000 litų, bet darbų atlikta, palyginti, mažą dalis. Esami presbiterijoje du altoriai bus išskelti, pasilikti tik vienas. Čia bus įrengtos bažnytinės hierchijos atstovams sėdimosios vietos o šone — koplyčia, atskiroms pamaldoms laikyti vienuoliams šventinti iš kitoms bažnytinėms apeigoms atlikti. Bažnyčioje bus įvesta Amžinoji Adoracija.

Bažnyčios viduje bus nugriautos šešios kolonos. Tassai kolonų nugriovimas kelia susirupinimą. Remonto vykdytojai, atrodo, turės kruopščiai iširti tą reikalą. Bažnyčios vidus bus gražiai išdekoruotas. Žiemose tu maldininkams nereikės šalti, nes bus įvesta centralinis apšildymas. Altorius bus įrengtas pagal dail. Trukio projektą. Taip pat dail. Trukys ir kitus bažnyčios apuošimo darbus.

Vykdamt bažnyčios remonta, buvo aptikti keli rusiai. Nesenai aptiktas dar vienas rusys po presbiterija. Būdinga, kad visuose rusiuose yra palaidota nemažama daug vieno amžiaus vaikų. Kodel čia vaikai buvo laidojami, žinių nėra. Manoma, kad kada nors prie vienuolyno buvo vaikų prieglauda arba vaikai išmirė nuo kokios nors epideminės ligos. Daugelis karstų primena paprastas dėzes, o kai kurie, matyti, padaryti "ant greitųjų", nes sukalti net iš nedailintų lentų. Šitame rusyje yra vistik vienas kitas ir gražesnis karstas. Rusys, kiek galima spręsti, buvo karstų pridėtas beveik iki liubau. Kadangi tie karstai sukalti medinėmis vinimis, tad jioms kiek apipuvus, karstai išskrypo, susmego.

Visuose rusiuose žmonės daugiausia vienuoliai, buvo

laidojami pirmiausia žemėje, o jau vėliau karstai buvo dedami ant žemės ir vienas ant kito. Kai kurie jau yra supuvę, liko tik kaulai, o ant kitų dar yra užsilikę dra bužių ir kt.

Pasirodo, kad žmonės buvo laidojami ir po bažnyčios grindimis. Čia atplėšus lentas, aptikti keli karstai. Karstai yra po pačiomis grindimis, užpilti labai mažą žemės sluoksniu. Tikimasi karstų rasti ir daugiau.

Kiek galima spręsti, žmonės rusiuose buvo laidojami XVII — XVIII šimtmeptyje. Čia labai daug palaidota vienuolių. Mat, 1820 m. beveik visas vienuolis išūdė švedai. Kiek anščiau iškraustytosios vienuolės iš Kražių šiuose rusyse rado taip pat amžinojo poilsio vietą.

Dabar šie rusiai bus sutvarkyti. Iš kai kurių rusių palaikai bus perkelti kitur. Tikimasi, dar ir daugiau rusių atrasti.

IŠ KUR VOKIEČIAI ATSIKRAUSTĖ Į PRUSŲ LIETUVĄ

Prieš keletą šimtų metų Prusų Lietuva buvo grynai lietuviškas, lietuvių gyvenamas kraštas. Atsidanginę lietuviškas žemes ir galutinai išnaikinę bei nutautinę senovės prusus, vokiečiai pradėjo plačiu mastu kolonizuoti ir kitas lietuvių gyvenamas žemes ir pietus nemuno. Smarki Prusų Lietuvos kolonizacija prasidėjo 18-jo šimtmečio pradžioje kai čia buvo atgabenti kolonistai iš Salzburgo. Salzburgiečių vardas Prusų Lietuvos istorijoje sutinkamas gana dažnai, todėl pravartu bus žinoti, kas buvo tie atėjunai ir kuriai tikslais jie į Lietuvą atkeliavo.

Tremtiniai iš Salzburgo Salzburgas yra Austrijos provincija, kaip ir Tirolus ir Pietų Vokietijos kraštai — Bavarija, Badenas, buvo kraštas, kur naujai paskelbtas Martyno Liuterio tikėjimas susilaukė smarkaus persekiojimo iš katalikų pusės. Užtat visi anksčiau suminėti kraštai iki šiai dienai išlaikė katalikybę. Prasidė-

jęs nesugyvenimas tarp katalikų ir evangelikų Salzburgo gyventojų, tęsėsi su pertraukomis apie porą šimtmečių. Šis nesugyvenimas vpač paastrėjo 1727 metais, kai popiežius Benediktas XIII įsakė visiems katalikams sveikinantis sakyti "Tegul bus pagarbintas Jėzus Kristus". Dalis salzburgiečių tam įsakymui pasipriešino, aiškindamiesi, kad toks pasisveikinimas vietoje vietos būtų Jėzaus vardo išniekinimas. 1731 metais apie 20,000 salzburgiečių atvirai atsiskė nuo Romos ir perėjo į evangelikų tikėjimą. Salzburgo vyriausybė pabugo, kad visi krašto gyventojai nepereitų į evangelikus ir išleido vadinamą "Emigracijos Patentą", pagal kurį visi atskilę nuo Katalikų Bažnyčios turėjo per 8 dienas apieiti Salzburgo Friedrichas Vilius pakviečia juos į Prusų Lietuvą

Ištremtieji Salzburgo evangelikai apieido savo gimtąjį kraštą ir traukė į Vokietiją, bet jokio plano ir globos ir, štai, Prusijos karaliu Friedrichui Viliui I atėjo galvą mintis panaudoti tuos tremtinius Prusų Lietuvai kolonizuoti. 1732 metais jie pakvietė salzburgiečius į Prusiją, kad Prusų lietuvių žemes apgyvendintų tikrai vokiečiais. Iš Berlyno salzburgiečiai buvo nugabenti į Karaliaučių ir iš čia, vyriausybės šelpiami, pasklydo per visą Prusų Lietuvą. Per trumpa laiką jų čia isikūrė apie 12,000.

Atėjunai nnuoslopina lieviškumą

Pradžioj Prusų lietuvių, tremtinius labai užjautė ir padėjo jiems naujose vietose įsikurti. Bet šiandien po 200 metų nuo salzburgiečių atsidanginimo matome, kokia didelė žala šie atėjunai padarė lietuvių tautai. Dėkui jiems, vokiečiams pavyko nuslopinti Prusų lietuvių lietuviškumą ir suvokietinti daugumą Prusų Lietuvos gyventojų — lietuvių.

Istorijos klastotojai Salzburgiečių atsidanginimo į lietuvių žemes 200 metų sukaktuvėms paminėti prieš kurį laiką Vokietijoje buvo išleista knyga, pava-

dinta: Die Salzburger. Die Geschichte und namentliches der im Jahre 1732 in Litauen eingewanderten Salzburger" (Salzburgiečiai). Trumpa istorija ir sąrašas 1732 metais į Lietuvą atkėliavusių salzburgiečių). Šioje knygoje Lietuva atvaizduojama taip, lyg salzburgiečiai butu tą kraštą savo rankomis sukūrę. Jie nenori pripažinti, kad tose žemėse jau nuo amžių gyveno ir savo prakaitu kievieną kampelį aplaištė žemės, vadinami lietuviams, nuo kurių vardo ir tats krašto pavadinimas paėina. Bet vokiečiai yra dideli istorijos klastotojai. Jie sugeba net Lietuvos žemes Salzburgu paversti. Tsb-

KA LENKAI SAKO APIE LIETUVOS UKI

Užmezgus santykius su Lietuva, lenkai stengiasi visapusiškai pažinti Lietuvą ir jos gyvenimo įvairius reiškinis. Tuo tikslu atvykę į Lietuvą lenkų žurnalistas, ekonomistas, pramoninkų, prakymbininkų ir kitokių profesijų žmonių. Todel paskutiniaisiais laikais lenkų spaudoje dažnai pasitaiko rašinių, gana teisingai nušėbiančių Lietuvos gyvenimo įvykius ir reiškinis.

Gana idomia nuomonė apie Lietuvos ukį pareiškė lenkų žemės ukio specialistas Dr. Bohdanas Dederko. Jo nuomonė tuo yra svarbi, kad jis yra Varšuvos aukšto sios žemės ukio mokyklos vyriausias asistentas, Lenkijos žemės ukio kooperatyvų statusikos skyriaus vedėjas, į Lietuvą buvo siųstas lenkų tautinio kultūros fondo paruošti medžiagos ruošiamai knygai "Lietuvos žemės ukio ir ukio produktų prekybos vystymasis."

Susipažinęs su rupimais, veikalais, Dr. Dederko išvažiudamas pareiškė:

"Jau seniau esu daug skaitęs apie Tamstų žemės ukį ir apie Tamstų didžiųjų centurų laimėjimus. Tačiau čia radau daug daugiau nei įsivaizdavau. Buvau žemės ukio ministerijoje. Žemės ukio Rumuose, ir triniuose centruose — Dienocentre Lietukyje ir Maiste. Taip pat

lankiau Tamstų kaimą, buvau Ukmergės, Panevėžio ir Kėdainių apskrityse. Mačiau ne tik kooperatyvus, bet ir atskyras sodybas, jaunųjų ukininkų ratelius ir t. Ir dabar matau, kad Lietuvos žemės ukis dideliais žingsniais žengia į priekį: Ir pastebėjau, kad tas didžiulis progresas ne dirbtinas ir ne su pagalba iš šalies pasiektas, o tikrai lietuvių tautos darbštumu, jos taupumu ir dideliais organizaciniais gabumais. Visai avirai turiu pasakyti, kad ir daugelis kitų Tamstų produktų prekybos orgganizacijos srityje laimėjimų gali būti pavyzdžiu daugeliui net Vakarų Europos tautų". Tsb.

LIETUVOJ BUS GAMINAMI DVIRAČIAI

KAUNAS. — Dabartinės formos dviratis dar nėra senas padaras — jam tiktai keliasdešimt metų amž. Tačiau jau yra kraštų, kur dviratis beveik užmirštas. Dviratį išstumė iš apyvartos automobiliai, motociklai. Atrodo, kad Lietuvoje dviračio dienos dar nepraejo. Kasmet į Lietuvą įvežama 5000-6000 dviračių. Žinovai apskaičiavo, kad dviračių kasmet būtų išperkama bent trigubai daugiau, jeigu jie būtų pigesni ir labiau pritaikinti vietos keliams ir orams.

Šiuo dalyku susidomėjo viena stambi užsienio firma. Ji atsuntė į Lietuvą savo atstovus, kurie čia ištyrė sąlygas ir rupinasi gauti leidimą įsteigti Kaune ar Klaipėdoje dviračių fabriką. Fabrikas žada gaminti dviračius, pritaikintus vietos reikalams ir juos pardavinėti žymiai pigiau. Girdėti, kad leidimas fabrikui steigti bus duotas. Tokiu budu neužilgo Lietuvoje bus pparadėta gaminti dviračius. Gaila tik tai, kad tai vienoje. tai kitose pramonės šakoje išgali svetimas gaivalas. Lietuvoje dar yra daug sričių, kur yra moninis sumanumas ir kapitalas gali naudinaei pasinaikšti. Butu labai gera, kad Lietuvoje pramonės kurimu labiau susidomėtų amerikiečiai lietuviai. Tsb.

Vargų Vargeliai

ROŽĖ PIGAGIENĖ

(taša)

Kučių miestely, kaip ir visuose kituose okuotose Lietuvos bažnytkiemuose buvo įsteigta policijos nuovada su pšodovniku Burdo. Be policijos komendanto Kučiū rikių nuovadoje buvo dar 6 policininkai. Siaučiant ekspedijai vietos policija laikėsi nuosaliai:kratose ir žiauriauose žmonių mušimuose nedalyvavo. Bet aktyvesnis policininkų elgesys su žmonėmis, dar prieš ekspedicijos atvykimą, taip pat buvo teroristinio pobūdžio. Todėl policininko pasirodymas sodžiuję gyventojams sukeldavo ir dabar sukelia baimę. Gi tuos, kurie buvo šaukiama mi policija, beveik visus paleisdavo stipri komendant Burdos ranka. Jis kitokių argumentų iš žmonių neklusė. Kitaip chamų neišmokysl. — sakydavo ir daužydavo žmones per veidus. Apie tai gerai žinojo ir Jurgis ir todėl, gavęs kvietimą, susyk suprato, kas jo laukia.

Nuovada buvo nuošaly kad "mokant" chamus, nekėlus nereikalingo triukšmo. Miestely buvo visai tuščia, buvo pati darbinetė. Jurgis, pasikalbėjęs su klebonu, nuėjo į nuovadą.

Nedideliame kambaryje stovėjo laikraščiai apklotas stalas, gulėjo keletas sąšivinių, pora knygų ir rašamoji medžiaga. Sienoje kabojo ge roka! musių apdergti Pilsuokio ir Želigovskio portretai ir tarp jų balanomis apkalta arelis. Prie etalo sėdėjo dedžuruojantis policininkas Šunbik, kuris tik atvykęs ir Kurčiškes, emė sukeliotis apie lietuves, žadėdamas jas vesti.

— Aha! Ponas Kirkuc! — prašneko nuduotu linksmumu policininkas Šunbikas. — Prašau sėsti. Tuojau pra-nešiu ponui komendantui.

Jurgis atsisėdęs pradėjo dairytis. Gūdu pasidarė tame kambaryje, kuriame atvykė iš nežinia kur svetimi žmonės, taip žiauriai elgiasi su vietos gyventojais, kurie vis dar lenkia žemai savo sprandą.

Tuo laiku iš kito kambary išėjo atlapu mundiru komendantas Burdo. Tai nedidelio ugio žmogus, kažkodėl blizgančiu veidu, nuplikęs. Jis čia šeiminkauja beveik metai, atvykęs tiesiog iš Kolomijos. Ir ne tik šeiminkauja, ne tik ką nors apvogus, ar apiplėšus, tre-čia dieną nušiuočia protokola surašyti, bet ypatingai "kulturina" gyventojus ir kovoja su lietuvių mokyklomis. Kai del Jurgio Kirkucio, tai komendantas iš Burdo ir dar vieno kito savo agento, kuriems išmesdavo kas mėnuo po kelias markes, senai yra prisiklausęs visokių pasakojimų. Tuos pasakojimus jau ne darbar jis geidė iširti, bet vis kažkaip nebuvo progos. Ji pasitaikė gavus iš storostos slaptą laišką, kuriame buvo pavesta išpėti Jurgis Kirkutis, kad daugiau niekur jokių žmonių prašymų nerašintų. Tą progą komendantas Burdo ir ryžosi išnaudoti. Jurgis atsikėlęs pasakė "labą dieną".

Komendantas nieko neat-sakęs atsisėdo ir, davęs ženklą dedžuruojančiam poli-

ninkui pasišalinti, pradėjo: — Pašaukiau, panie Kirkuc, norėdamas pasikalbėti. Dabar prašau sėsti.

Kai Jurgis atsisėdo, komendantas tęsė savo kalbą: — Aš, panie Kirkuc senai žinau...

— Atsiprašau poną komendantą, — nutraukė Jurgis. — Bet aš vadinausi Kirkutis, Kirkutis, o ne Kirkuc.

— Žiūrėkite, madvalia! — nusikvatojo nenoromis komendantas. — Tai tamstai, matyt, dar neišgaravo patriotiški kauniški vėjai iš tamstos inteligentiškos galvos. Ka?

Jurgis tylėjo. — Blogai, panie Kirkuc, blogai. Esi jaunas, pamoky-tas, o taip kvalai galvoji. Kiek gi gauni iš Kauno?

— Ponas komendantas ne-turit moralės tiesos statyti tokius klausimus, — atsilie-pė Jurgis.

— Moralės! O jeigu aš tu-riau kitą teisę. Tai kaip tuomet?

— Ponas komendantas ne-turi jokios teisės, jokio pa-mato ir prašau sakyti kam tamsta mane atšaukei?

— Suskubsim, laiko yra — atsakė ironiškai komendan-tas.

— Gal ponui komendan-tui taip, bet manęs darbas laukia.

— Suprantu. Ponas Kir-kuc šeiminkas, aha... Va dinasi, namų ponas...

Jurgis nieko iš pašaipa neatsakė.

— Gerai, — atsiliepė po valandėlės degdamas papi-rosą komendantas. — Ne-trukdysiu laiko. Tik noriu poną Kirkucą išpėti.

— Per daug, panie Kir-kuc, esi užsiangažavęs. Tai nesveika.

— Kame? Kaip?

— Tuojau, tuojau, pasa-kysiu. Pirma. Nesupantu, kas bus iš to, kai tamsta ta-ip uoliai užstoji žmones. Aš žinau, kad visos korespon-dencijos, kurias spausdina leidžiam Vilniuje už Kauno pinigų lietuvių laikraščiai, tai... tamstos darbas. Pra-šau išidėmėti. Jos į sveikatą neišeis. Toliau. Iš kur musų paštan ateina tiek daug lie-tuviškų laikraščių? He. Tai tamstos nuopelnai. Žinau vi-ską. Arba dabar. Kas tamstai iš to, kad padavei skun-del storostai del baudžiamo-sios ekspedicijos tariamųjų žiaurumų. Juk tai prasima-nymas, tai... juodinimas len-ku policijos. Vis tai pono Kir-kucio darbas.

— Ir kas iš to, ponas ko-mendantas? — paklausė taip pat ne be ironijos Jurgis.

— Ne tokiu aukštu tonu, — pastebėjo komendantas.

— Kas iš to? Tuoj pasaky-siu. Už korespondencijų ra-šymą — rasime budą atsis-kaityti. Prašau tai priimti dėmesin. Už lietuviškų laik-raščių platinimą, jeigu tam-sta nemesi to darbo, taip pat gausi. O kas liečia tamstos rolę ginant tariamas chamų skriaudas ir prašymų rašy-nėjimą, tai žiūrėk tamsta, kad nepatektum į ekspedici-rankas... Tuomet bus blogiau Tiek tamstai norėjau pasa-kyti ir kartu išpėti, patarti žiūrėti savo ukio ir nekišti nosies kur nereikia.

— Galima pora žodžių?

— Prašau.

— Korespondencijų nera-šau, bet jeigu rašyčiau, tai

to dalyko visai nelaikyčiau prasikaltimu. Koresponden-cijose, kurios iki šiol buvo spausdinamos mūsų laikra-ščiuose — parašyta teisybė. Lietuviškų laikraščių plati-nimo aš neminėsiu. Jei tai prasikaltimas, tai kitą sek-madienį, kai aš duosiu žmo-nėms lietuviškų laikkra-ščius, prašau surašyti proto-kolą ir paduoti prokurui. Ten išsiaiškinsime. Del nelaimi-ngųjų skriaudų užstojimo jaučiuosi atlikęs žmogaus pereinąs, galėdamas kam nors padėti, nelaimėje pa-gelbėti O šiuo žygiu musų apylinkės prie laimingųjų priskaityti aš negaliu. Aš, rašydamas prašymą, ma-niau rasiąs teisybę. Deja. Tačiau tai dar neįrodymas, kad nėra pasaulyje teisybės Teisybė, kaip auksas. Ji į-kask į giliausius purvus, (Bus daugiau)

AKLAS LIETUVOS ŠVIETĖJAS

Cimpinėja, lazdele tarški-nėja į vieškelio akmenis, ak-las elgeta Šepeliotas, slan-kioja po Viduklės apylinkę, rankioja pas ukininkus du-onos riekės ir visuomet šyp-sosi. Niekas niekuomet ne-matė to aklo elgeos susikri-mtusio, rugojančio. Apako jis dar jaunas budaas ir šia-ndien kad ir sukako jam 34 metai, jis nėra matęs ir ne-žino kaip atrodo jo sunaus žmona, marti, pas kurią jis priglaudžia savo senus kau-lus.

Ištisias istorijas apie tą se-nelį galima girdėti žinomas-tų kraštų knygnešys Biki-nas prikalbėjo aklaį nešioti iš Prūsų knygas.

— Kad gi aš kelio nera-siu, iš pradžių dvejojo Šapa-liotas.

— Aš busiu tavo lydovas. Vedžiosiu tave, kaip aklą el-getą, o tarboje vietoje duo-nos, neši knygas.

— Sutiko Šapaliotas ir iš-tisus metus knygnešio dar-bą dirbo.

Ale kiek vargo budavo, pa-sakoja užkalbintas senelis. Kol dar dviese vaikščioda-vom, tai nieko. Pats Bikinas su Martynu Jankum susi-kalbėdavo, pats pinigus mo-kėdavo ir knygas bei laik-raščius parinkdavo. Bet po penkerių metų bendro dar-bo, jį žandarai pačiupo. Se-ptynis mėnesius iškalintas Raseiniuose Bikinas buvo išvežtas į Archangelską ir ten išbuvo penkerius metus.

— Tai kaip gi Tamsta vie-knas likęs knygas platinda-vai?

— Oi, sunku, sunku bu-vo... Kas aklam patikės? Iš pradžių Prusuose man nė knygų nenorėjo duoti. Vie-ną kartą, sako, atėjai, o kitą kartą ir neberasi. Be to, kaip gi knygas išplatinsi. Nuėjau pas Martyną Jankų, vergda-mas prašiau: Pinigų nepaė-mė. Tik žiūrėk, kad nepri-gautų, tarė išeinant.

Kas jau čia žemaitį, kad ir aklą prigaus. Mano pir-čiai taip puikiai pripratę pi-nigus atskirti, kad kitas ne-mokantis taip greit nesus-kaičiuos. O tikrus dorus lie-tuvius aš iš balso pažinda-vau. Apsinakvoju, budavo,

ir jei tik vyras per ne lyg-plonyčių balsu kalba, o dar po truputį kosti, tokiame ne-rododavau knygų. Apgaus, arba dar blogiau išduos. Del Del ko gi? — O del to, kad tokie vyrai yra blogi žmo-nės. Moterys taip pat... Ta-čiau moterų reikia saugotis tik tų, kurios perdaug jau storai nušneka. Nežinau, gal mokslinčiai kitaip pasakoja, bet mane gyvenimas tik taip pramokė. Gerieji žmonės manęs neskriausdavo. Patys ir knygas pasirinkdavo ir pinigus sumokėdavo. Jai kur-riis truputį ir mėgino, tai ma-no pirštai iš viršelio, ar po-pierio viršaus knygas išskir-davo. — Ar nė kartą rusai ir nepačiupo? — Visaip buda-vo... Mat, kas suareštavo ma-no palydovą Bikiną, rusai truputį įtarė ir mane. Einu kartą netoli Raseinių, o ma-ne stražnikas ir capt už ka-ršėnijos. "Kur lietuviškas knygos?" O man širdis ir dreba. Turiau šešias malda-knyges, keletą kalendorių ir dar kažkokių storų knygų. "Aš gi aklas, sakau, kuriems galams man knygos." Sulai-kė, nevidonas, iškrovė ir vi-ską surado. O kas čia, a? Ži-rome mes tokius? šaukė rusai ir nuvedė mane pas ispra-rauniką. "Kas tau tas kny-gas davė?" — klausia rustus turbūt isprauniko balsas. "Nieko nežinau." Aš prašan-duonos. Gal koks piktas žmo-gus nereikalingų daiktų ir imetė... Naktį šaltoj išlai-kę, paleido. "Jei dar kartą pągausim, tai sušaudysim," — tarė išleisdami.

— Nieko nebijau, — pasa-koja taliau aklas knygnešys. — Čia ne jusų žemė, maniau. Jei jus tų knygų bijote, tai matyti, kad jose apie jusų darbelius rašoma. Ir nešio-jau knygas visą laiką, kol pažinti, pamatyti — skau-dą... Visuomet budavau lin-ksmas, kai tarbon man ime-sdavo storą knygą. "Ot čia tai gudrus daiktas," — ma-nydavau visuomet ir tokias nešdavau klebonams, žino-ma, lietuviams. Daug dar man žmonės skolingi pali-ko. Jei dabar galėčiau jus rusai leido lietuviams spau-džiai pabarčiau.

LIETUVOS BAŽNYTINIO MENO PARODA

Lietuvos bažnyčios turi daugybę brangiausių ir re-čiausių meno turtų. Ilgą lai-ką lietuvių tauta neturėjo sąlygų kitur kur krauti me-tų brangenybų, tai krovė jas bažnyčiose.

Paskutiniaisiais laikais susi-domėta bažnytiniu menu ir jo apsauga. Kaune yra įsi-kurusi bažnytinio meno draugija, kuri čia yra įkurus labai įdomų bažnytinio me-no muziejų. Bet muziejuje yra tik maža dalelė bažny-tinio meno brangenybų. Vi-sa kita laikoma įvairiose ba-žnyčiose.

Bažnytinio meno draugi-ja, norėdama paminėti Lie-tuvos nepriklausomybės 20 metų ir krikščionybės 550 metų sukaktuves, pasiryžo suruošti plačią bažnytinio

meno parodą. Kadangi be-veik visi bažnytinio meno turtai bažnyčiose, tai draugija kreipėsi į bažnytinių vy-riausybę, prašydama leisti juos parodai panaudoti. Ka-uno arkivyskupas metropo-littas J. Skvireckas parodos rengimo sumanymui mielai pritarė ir draugijos prašymą patenkino. Taip pat pritari-mas gautas ir vyriausio Lie-tuvos nepriklausomybės su-skaktuvėms minėti komiteto, kuris parodos organizavimą pažadėjo paremti lėšomis. Paroda bus atidaryta dar šiais metais, gruodžio pra-džioje.

Šioje parodoje manoma atvaizduoti bažnytinio keli-ano pačių seniausių ligi pa-skutiniųjų laikų. Tsb.

IŠ ERDVIŲ BOMBARDUO-JAMA MUSŲ ŽEMĖ

Karo pavojus Europoj, ši-urpūs bombardavimai Kin-joj, žemės drebėjimai, ugnia-kalinių išsivežimai... Tai ba-isų dalykai, imasi už galvos laikračio skaitytojas. Bet šit-os išdaigos tik šešėlis paly-ginti su pavojais, kurie grė-sia mūsų planetai iš visatos. Visoms žmonių kvalystėms iš karto gali buti padarytas galas, jeigu vieną gražią die-ną iš erdvių atlėkusi plane-tinė granata pataikys į mu-sų planetą ir ją suskaldys.

Del tokių nelinksmų pra-našysčių daugelis kraipo ga-lyvą. Bet ar tai gali įvykti. Pažiūrėkim ką sako astro-nomai. Nuo to laiko, kaip musų Saulės sistemoj sura-sta viseilė klajoklių planetų, astronomų ir žvaigždžių mo-kslai mėgėjų linksmumas ge-rokai ataušo. Danguas reiš-kinijų tyrinėtojai konstatuo-ja, kad tų klajoklių planetų kelias labai nevienodas; kiek kartų jos jau yra pra-bėgusios Žemei skersai ke-lio, ir susidurimas neįvyksta tik laimingo pripuolamu-mo dėka.

Su kometomis nėra jau tokia didelė bėda. Jų uode-žos ir Žemei yra tekę, bet toks užkabinimas, patys ma-tome, yra nepavojingas. Blo-giau butų kliudžius kometų kuną, braduolį, kuris, kaip astronomai aiškina, ne tik kietas esąs, bet dargi ir nu-odingas dujas leidžias.

Bet blogiausias reikalas esąs su mažytėmis plane-tomis, kurios yra ne kas kita, kaip suskilusios didelės pla-tos. Kai kurios iš tų plane-tų yra gero kalno didumo; yra tokių, kaip okeaninis garlaivis. Kaip kurios iš tų "kišeninių planetų" eina tuo pačiu keliu, kuriuo skriejo jų motina — planeta, bet ki-tos per katastrofą kažkur nuskrėjo ir dabar be tvar-kos sukinėjasi aplink Saule ir Žeme. Tarp tokių plane-tų yra Eros, Adonis ir Amo-ras.

Iki Veneros, artimiausios Žemės kaimynės, yra 41 mi-lijonų mylių., Eros gi prisi-artina net iki 11 milijonų mylių. Nekiek atokiau — tik už 16 milijonų mylių — lai-kosi ir Amoras, o Adonis ne-

sigėdina prisitarti net per dvejeta milijonų mylių. Vi-satos išmieromis, tai ne da-giau kaip blusos liuoktelė-jimas.

Dar mažesnė planetinė skeveldra, žinoma Reinmuto vardu, prieš keletą mėnesių buvo atsibaladajusi už 800-000 mylių nuo Žemės. Butų 24 val. pavėlavusi, ir ir susi-tikimas butų labai liudnai pasibaigęs. Astronomas Ru-sselis apskaičiavo, kad gali-mumų yra iš 50,000 tik vien-as. Čia neįskaitomos kitos "kišeninės planetos". O su-sitikimo rezultatai, kaip liu-dija astronomai, butų labai liudni: bet kuri iš trijų mi-nėtųjų planetų galėtų pra-maukti Žemės plūtą ir visai pakeisti musų planetos su-kimasi apie savo ašį. "M.L."

JUBILIEJINĖ LIETUVOS MENO PARODA

Lietuvos menininkai visi vieningai sutarė šių metų gruodžio mėnesį suruošti di-delę meno parodą neprikla-usomybės 20-čio sukaktu-vėms paminėti. Jubilejinė paroda bus didžiausia iš visu-iki šiol buvusių meno paro-dų. Paroda turės parodyti Lietuvos meno pasiekimus per dvidešimtmetį.

Dailininkai, išsiskirstę a-tostogauti į įvairios Lietu-vos vietas, poilsiaudami uo-liai dirba, kuria naujų kuri-nių parodai.

Paroda bus atidaryta apie gruodžio mėnesio viduri ir tęsis iki sausio mėn. vidu-rio. Tsb.

SKAITYKIT IR PLATINKIT "Lietuvių Žinias"

PIKNIKAI
TADO NEUROS
Rugsėjo - September 4 d.

C. G. HAMILTON
General Insurance
ATSTOVAUJA
RELIABLE STOCK CASUALTY AND INSURANCE COMPANIES
Lietuviai kurie norite pigiai ir geroj bendrovei apsidrausti— Kreipkitės—
15333 Plymouth Place
Tel. Liberty 7361 Cleveland, Ohio

NIKODEMAS A. WILKELIS
LAISNIUOTAS LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
IR BALSAMUOTOJAS
6522 Superior Ave. Henderson 9292

The WILKELIS FUNNITURE Co.
Rakandų Krautuvė
6307-11 Superior Ave. ENdicott 2343
N. A. WILKELIS JURGIS ARBUCKAS
Savininkas Vedejas

tuviai pralaimėjo latviams 2:0 ir dabar vengrams 3:0.

Lietuvi - Katalike, Skaityk Šiuos Laikraščius

"AMERIKA," savaitraštis. Leidžia Lietuvių Universals Būras, Inc., 423 Grand St., Brooklyn, N. Y. Kaina mėn. \$1.50.
"DRAUGAS," vienintelis Amerikos lietuvių katalikų dienraštis. Išleisxx 2334 South Oakley Ave., Chicago, Ill. Metams \$6.00.
"DARBININKAS," lietuvių šv. Jozapo Darbinkų Sąjungos organas iš-eina du kart i savaitę, 366 W. Broad-way, So. Boston, Mass. Metams \$4.00 Pusmėčiui \$2.00.
"GARSAS," LRKSA organas, savai-trashtis, 73 E. South Street, Wilkes-Barre, Pa. Kaina \$2.00 metams.
"LAIVAS," savaitinis Tėvų Marli-ųjų žurnalas, 2334 So. Oakley Avenue, Chicago, Ill. Metams \$2.00.
"MOTERŲ DIRVA," A.L.R.K. Moterų Sąjungos mėnesinis žurnalas, 2334 So. Oakley Ave., Chicago, Ill. Me-tams \$2.00.
"VYTIŠ," Lietuvos Vyžių mėnesinis žurnalas, 4736 So. Wood St., Chicago, Ill. Metams \$1.80.
"LIETUVIŲ ŽINIOS," savaitraštis. Leidžia Lietuvių R. K. Literatūros Draugija, Inc., 6802 S-perior Avenue, Cleveland, Ohio. Metams \$1.50.

PYTHIAS CAFE

LIETUVIŠKA UŽEIGA
231 EAST 156 STREET

Alus - Degtinė - Užkandžiai
Penktadieniais Zuvis
J. Verbyla ir A. Čiutela, savin.

J. KUČAUSKAS
IR
J. ŠUKYS
NAMŲ MALIAVOTOJAI
IR POPIERUOTOJAI
Pirmos Rušies Darbas
ir Prieinamos Kainos
7806 Cornelia Avenue
ENdicott 4932

EVA'S
DRY CLEANING
Senas Drapanas padarom kaip naujas, išvalom ir sutaisom.
Geras Ir greitai — 24 valandų patarnavimas.
EVA PETRAITIS
6702 SUPERIOR AVENUE
CLEVELAND, OHIO

Youngstown, Ohio

South Side Lietuviai.

Sitoj miesto dalyje gyvena nemažas skaitlius lietuvių, iš kurių daug turi nuosavas gyvenimo vietas. Jie visi gyvena ir namus apsipirke apie South Ave., kur ir slovokų ir ienų daugiausia gyvena, kurie turi savo bažnyčia ir smulkių vaizbinių (biznierių). Iš lietuvių, tai seniausias biznierių turintis real estate ofisa, J. P. Sabel, bet jis per ilgus metus "atsikratė" nuo lietuvių ir jis nedalyvauja mūsų veikime. Čia daugiausia gyvena narių SLA, ir veikiausiai vadu ten gyvenančiu yra p. Martynas Sabonis, kuris savo veiklumu daug prisidėjo prie išauginimo SLA kuopos tokiu dideliu skaitliu narių. Jie visi gyvena stebėtinai dideliame sutikyme ir draugiškume, gal dėl to, kad jie myli skaityti laikraščius ir knygas. Čia parveina įvairių pakraipų laikraščių, bet katalikiškų, tai visai mažai, nes iš tos pusės tik vienas lietuvis yra nariu LRKSA. Jie visi yra laisvamanių pažiūrų lietuviai, bet nesitolina ir nuo bažnyčios arba religijos. Kad ir retai, bet apie kelius sykius per metą jie atsilanko į šv. Pranciškaus parapijos bažnyčia, kuri yra ant East Side. South Sides lietuviai jaučia didelį trukumą neturėjime savos svetainės, kur jie galėtų atskryti ir plačiau išplėtoti savo veikimą ir su didesne nauda ir laisve. Kadangi, dabar, jie yra priversti vartoti parapijos svetainę, tai čia ne drįsta turėti parengimą laisvų programų. Jie visi yra mylinti girdėti gerą laisvų pažiūrų kalbėtoją. Kad turėtų nuosavą vietą, tai tankiai but surengta prakalbu.

I parapijos parengimus atsilanko, bet neskaitydami, bet i LRKSA, parengimą, tai turi gerai pasižvalgyti iki patėmiji kokį "sautsai diečių", neatsižvelgiant i ta, kad kad katalikai lygiai lankosi i visus parengimus; ar tai būtų "sautsai diečių", ar parapijos.

Šį metą jie yra apsnudę ir nieko neveikia, o gal ką naujo planuoja, nes paprastai jų programai esti įdomus ir visados gerai pritaikinti užganėdijimui publikos.

"Bėdai" atėjus, jie gali sudaryti iš savo žmonių programą, nes jie turi gabią lietuvaite daininę Rožę Lukas ir jie patys, pasilavinus, gali sulodsti teatrą arba monologą, todėl ir nereikalauja kitų pagalbos.

East Side Lietuviai

Prasidėjus atsirasti lietuviams Youngstowne, tai čia ir lietuviai pirma apsigyveno gal dėl to, kad tai yra seniausia miesto dalis ir arčiausia didelių plieno išdirbysčių. Tikrai neteko sužinoti kur yra didesnis skaitlius lietuvių, bet dabar yra pranašaujama, kad South Side lietuvių skaitlius yra didesnis už East Side. Čia bemaž ko yra visi namų savininkai, seni gyventojai ir ge ri katalikai. Jie yra pionieriai lietuvių gyventojų ir tikri pilgrimai, nes neturėdami savos bažnyčios jie turėjo lietuvių kuniga Vilkutaitį, kuris visus lietuvius apurpino budamas vokiečių bažnyčioje. Vėliaus jie vargais susitvėrė savo mažą parapiją, kur žinoma ir soutsaidiečiai prisidėjo, bet ne ant ilgo. Vieniems buvo labai sunku užlaikyti naują parapiją, bet jie ir iki šiai

dienai užlaiko ir po vadovyste dabartinio kle. Petreikio. Parapijos reikalai eina geryn. Visi lietuviai su prilankumu myli lankytis visuose lietuvių parengimuose neat-sižvelgiant kas juos rengia. Pasikalbėjime jie yra draugiški ir visados pasirengę žmogui pagelbėti ištikus nelaimel. Vienas negeras paprotys čionaitinių lietuvių, tai vienas antrą apkalbėti, bet jie susitaiko be didelių nesu-sipratimų. Vieni, girdėti kalba, ką šio miesto lietuviai darytų, eastsaidiečiai susto-tytų sukli Youngstowno lie-tuvių gyvenimo ratą? Čia ir LRKSA, kuopa gyvuoja, kad ir turi mažą skaitlių narių, bet jie dirba ir tankiai turi kokios nors rusies progra-mą. Prie šios kuopos prikla-uso ir gerb. klebonas ir atei-tyje gal jis daugiau pasida-rbuos savo kuopai ir jos ge-rovei.

Kada tik reikia atlikti di-delis visuomeniškas darbas arba kas kito didelio suma-nymo, tai su eastsaidiečių pagalba yra visas galima padaryti. Nenoriu daug ra-šyti apie tą dalį miesto ir jos lietuvius, nes ir pats kores-pondentas ten gyvena. Kad ir surukus nuo dirbtuvių ir geležinkelio ši miesto da-lis, bet čia lietuviai prasidė-jo ir išigyveno dirbdami sun-knius darbus tuose dirbtu-vėse, iš ten verčiasi dumai iš kaminų, tarsi juodu debe-siu apglėbia tą miesto dalį, kur pionierieriai lietuviai gyvena. Dabar ir mes susi-laukėm lietuvišką biznierių, kuris užsidėjo valgomų dai-ktų krautuvę ir bučernę, ant kampo Forest Ave. ir Him-rod Ave. Edvardas Barton, yra gerai žinomas lietuvis ir ilgai buvęs A&P krautu-vės vedėju, taigi jis turi di-delį patyrimą tame bizniuje ir gali tinkamai patarnauti žmonėms. Lietuviai, remki-me lietuvių biznierių.

Lietuvių Dienos Piknikas

Ši sekmadienį, pradėdant su pamaldoms mūsų bažny-čioj, 10:30 iš ryto, prasidės apvaikščiojimas Lietuvių Di-enos Pikniko. Tai bus ketvi-rtas iš eilės išvažiavimas su geresniu parengimu šiuo sy-kiu negu buvo perėita me-tą. Pradžią pikniko aktuali-ai bus 1-mą val. po pietų, Hubbard Country Club. Ga-lima visokiais keliais dava-žiuoti i pikniko vietą, bet tie, kurie yra mažai susipa-žinę su ta vieta, tai geriau-sia važiuoti Route 7 iš mies-to iki Logan Road ir čia pa-sukti po kairę, kur truputį pavažiavus bus matoma Lie-tuvių Dienos Piknikas.

Clevelandiečiai rasite pik-niko garsinimą kitoj vietoj ir paaiškinimą kaip važiuo-ti.

Šis piknikas bus tikrai moderniškas ir didelis pare-ngimas. Gros Eddie Dalong's orkestra, prakalbos, da-inos ir visoki žaislai.

Apsivedę.

A. S. Shipka su p-le T. M. Baltrus, buvo surišti mazgu moterystės šv. Pranciškaus parapijos bažnyčioje, perėit-ą šeštadienį, 9 val. iš ryto. Abu jaunavedžiai yra baigę universitetą. Linkime laim-ingo gyvenimo.

Pirmas Teatras.

LRKSA, kuopa jau rengia si pastatyti scenoje pirmą teatrą, prasidėjus rudens sezonui. Artistai bus visi iš Cleveland, Ohio.

Saulės Brolis.

KODEL PASAULY PLINTA VĒŽIO LIGA

Vėžio liga yra labai pavojinga ir sunkiai pagydoma. Nes ligi šiol mokslininkams nepavyko susekti priežasčių, kurios sukelia vėžio ligą. Taip pat nėra surasta tikrų vais-tų vėžio ligai gydyti. Nesenai vokiečių profesorius H. Kra-meris paskelbė naujų duo-menų apie plaučių vėžio pli-timą. Jis rašo, kad žmonės vėžiui suserga daugiausia vi-dutiniame amžiuje, tarp 30 - 60 metų, atsiet, pačiame am-žiaus gražume. Paskutiniai-siais laikais esą patirta, kad kas antras susirgimas vėžio liga yra plaučių vėžys. Kra-merio nuomonė, viena pačių svarbiausių priežasčių vėžiui kilti yra gripas, kuris išsau-kia kvėpuojamųjų takų glei-vinių plėvių uždegimą. To-liau palankią vėžiui kilti di-rvą sudaro smalinėmis me-džiagomis (asfaltu, meks-faltu) išgrįstos gatvės. Mat, i plaučius įkvėpiamos sma-los dulkės galinčios sukelti vėžio ligą. Nors ir nėra su-sekta, kad smalinės medži-agos būtų didžiausia vėžio li-gos piežastimi.

Brazilijos gydytojas ir gar-sus vėžio ligos tyrinėtojas Roffo priėjęs išvados, kad vė-žiu suserga dažniausia tie asmenys, kurie labai daug ruko tabako. Jo vanymu, tabakas gamina vėžio ligą sukeliančias madžiagas. Y-pač esą pavojinga rukti, kai burnoje ir gerklėje yra bet kurie uždegimai, kaip bron-chitas ir kita. Del to visiems patartina nerukti tuo lai-ku, kai burnoje ar gerklėje yra bet kurių uždegimų, ki-lusių del gripo, anginos, bron-chito ir pan. Priešingu at-veju čia gali prasidėti ner-velių ge dimas, kuris paga-liau gali baigtis vėžio susir-gimu. Daugelis kitų moksl-i-ninkų taip pat tvirtina, kad vėžiui atsirasti palankias są-lygas sudaro dorovinis pak-rikimas. Todel dorovingu-mas ir čia žmogui i naudą išeina. Sveikas maistas, ypač daug vitaminų turinčios dar-žovės, vaisiai ir įvairūs žė-lėsai, taip pat labai sustip-rina žmogaus organizmą ir padaro jį atsparesnį vėžio li-gai. Kai kurie specialistai įro-dinėja, kad kaimų gyven-tojai, kurie daugiau vartoja šviežio maisto, turinčio daug vitaminų, rečiau suserga vė-žiu, miestiečiai, kurie dau-giau vartoja dirbtinio maisto, konservų ir įvairių dirbt-inių eržinančių prieskonių.

"M.L."

Rugpjūčio 26 d., mirė Bar-bora Oberdankis, 42 metų amžiaus, 1624 E. 36th St. Laidojime patarnavo N.A. Wilkels, laidotuvių grabo-rius.

JOE'S PLACE

7805 Superior Avenue

"HIGH PROOF" ALUS

Vynai ir įvairios rusies degtinė. Svetngas lietuvišas patarnavi-mas. Lietuviai atsilankykite, per-sitikrinsite.
Penktadieniais Kepta Žuvis
Penktadieniais ir Šeštadieniais Muzika
J. Paltanavičia, Sav.

I MOKYKLA

Nes saulutė jau aukštai.
Nes saulutė jau aukštai.
Prašukit burną, imkit knygą,
Ten jus lauk tušti suolai.

Imkit popierą, peišuką
Mokslu tvarką pažymėt.
Mama valgi dėk krepšiukan,
Kad nereiktų man badėt.

Švento Jurgio štai budinkas,
Čia Bažnyčia — Mokykla;
Čia man miela ir patinka,
Nes tai mus tėvų auka.

Čia tėveliai mūsų išaugo,
(O gal daug čia jų ir mirs),
Čia vaikučiai kieme žaidžia,
Čia jie džiaugsmo daug patirs.

Čia Klebonas juos paglostys,
Čia juos Seserys mokys,
Čia Aukščiausias mokslu sotys,
Čia Marija jus ramys.

Begkit vaikai i mokyklą,
Nes saulutė jau aukštai,
Prašukit burną, imkit knygą,
Nes jus lauk tušti suolai.

Vincas Greičius.

YOUNGSTOWNO LIETUVIŲ DIENOS PIKNIKAS

RUGSĖJO-SEPTEMBER 4 D., 1938 Hubbard Country Club, Youngstown, Ohio

KAIP NUVAŽIUOT — Iš Clevelando: Route 422, 304 iš Girard, važiuokite iki Route 62 ir prie vietos.

PRDŽIA 1 VAL. PO PIETŲ — ĮZANGA 25 CENTAI SOKIAI — GERA ORKESTRA — PRAKALBOS

DAINOS — VAIKŲ IR SUAUGUSIŲ CHORAI Prasidės su iškilėmis šv. Pranciškaus Bažnyčioje, 10:30 ryte. Tam atatikomas Lietuvių Šventei Pamo-kslas baigiant su Palaiminimu.

Širdingai užkviečia visus Youngstowno, Clevelan-do ir apylinkių lietuvius, i mūsų kitvirtą metinį lie-tuvių dienos apvaikščiojimą.

— Youngstowno-Lietuvių Klebonas ir Komisijos.

DIDELĖ LIETUVIŠKA VAISTINĖ C. PAKELTIS PHARMACY

1117 East 79th Street (Kampas Pulaski Ave.)

Užlaiko visokias namines ir im-portuotas gyduoles nuo visokių ligų, kaip tai nuo astriojo užsi-senėjusio Reumatizmo, nuo viso-kių žaidų, dedervinių, nervišku-mo vidurių, užkietėjimo vidurių, kosulio, kataro, lytiškų nusilpnė-jimų, visokių lytiškų ligų, ner-viškumo, nemigės ir visokių ki-tokių ligų.

C. PAKELTIS VAISTINĖ
1117 E. 79th St. Cleveland, O.
Tel. ENd. 8433 ENd. 8534
Vaistinė atdara 7 dienas savaitėje

LIETUVIŲ KRAUTUVĖ

S. J. Woynshville ir Sunus HARDWARE

Kvarba, Stiklas, Įvairios gele-žvairūs amatninkams įrankiai, žinės ir kitokios namų reikme-nys. Plumberystės įrankiai bei įvairios reikmenys, taip pat E-lektros įvairiausios namams reikmenys ir t. t.

Mes išduodame medžioji-mui leidimus ir užlaikom įvai-rius medžioklei įrankius. Taip pat visokius žuvavimui reikme-nys. Tel. HEnderson 4615

1667 East 55th St.

IZIDORIAUS SAMO JEWELRY KRAUTUVĖ

6704 SUPERIOR AVE CLEVELAND, OHIO

Kurioje parsiduoda visoki Brangmenys, įvairios ru-sies rašomos Plunksnos ir kitokios graženyys.

Taipome Laikrodžius pigiau negu kur kitur Šioje krautuvėje viskas parsiduoda numazinta kama.

FRAN'S BEAUTY SALON

GRŪŽES KULTUROS ĮSTAIGA
All Lines of Beauty Culture
Specializing in Permanent Waving Hair Styling
Pranė Balfudutė, Savininkė
7922 CRUMB AVE. — ENd. 2593

S. PROKOPAS GOCERNĖ IR MĒSINYČIA

Užlaikom šviežios ir rudytos mėsos, kumpių, daržovių, ir abelnai visokių valgių
1023 ANSEL ROAD ENdicott 9397

PARDAVIMUI ARBA MAINYMI

90 akrų farma su trobomis gyvuliais, padargais ir kas tik randasi. 5 mylios nuo Ravena vidurmiėsčio. Gera žemė ir geri namai. Del pla-tesnių žinių kreipkitės pas:
P. P. MULIOLIS
6606 SUPERIOR AVE. HEnderson 6729

STEVE'S SERVICE STATION WHITE FLASH PRODUCTS

prie automobilių patarnavimai.
Čia visados gaunama geras gasolinas, aliejus ir kiti reikalingi
6510 WADE PARK AVE. CLEVELAND, OHIO

NORĒDAMI PIRKTI ARBA PARDUOTI NAMA

Kreipkitės pas mus, mes parduodam pigiai, greitai ir gerai. Nes mes turime pardavimui daugybę įvairiausių namų po visą Clevelando miestą ir i apylinkės miestelius. Taip pat apdraudžiam nuo ugnies ir kitų nelaimių namus, namų baldus, krautuves, automobilius ir kitokį turta.

KASPERAS OBELIENIS

LAINIUOTAS REAL ESTATE
IR INSURANCE AGENTAS
1266 E. 71st St. - HEnd. 8726 - Cleveland, Ohio

P. J. KERŠIS

809 SOCIETY FOR SAVINGS BLDG.
Ofiso Telef MAn 1773 Namų KEnmore 4740-W
Norėdami pigiai pirkti namus bent kurioje miesto dalyje ar pašal-niuose miesteliuose, kreipkitės pas mane, gausit už pigiausią kainą. Taip-gi įvairios apdraudos-insurance reikaluose gausit geriausį patarnavimą. Perku ir parduodu bankines knygeles, sutaisau paskolas del pirno mortgečio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės i mane telefonu arba asmeniškai.

DELLA E. JAKUBS

LITHUANIAN FUNERAL HOME
(JAKUBAUSKIENĖ)—Laisniuota Laidotuvių Direktorė
Visiems Lietuvos norintiems mūsų kambarius leidžiame naudoti dyktai. Lietuviai kreipdamiesi reikale prie mane apturėsite teisingą patarnavimą: simpatiškas, mandagus, greitus ir geresnis už kitų patarnavimas. Vėžymai ilgonių pėvežymai i ir iš ilgonbučių. Kainos sąžiningiausios. Žemiausia kaina už palaidojimą, sulgę jusų pasirinkimo. Telefonuokit-ENdCOTT 1763.

6621 EDNA AVENUE CLEVELAND, OHIO

Taupyk Sveikata Valgyk šviežiu Valgius!

KAZIMIERAS OBELIENIS Bučernė ir Grocernė

Čia visados randasi didelis rinkinys įvairios, šviežios ir ru-kytos mėsos, dešrų, gyvi ir mušti paukščiai, visokio groserio, daržovių ir fruktų.

Taip-pat randasi pilnas rinkinys iš Lietuvos importuotų kumpių, dešraičių ir t. p. Lietuvos šje produktai kokybe yra už šios šalies geresni, o kainos žemesnės. Todel, paremkite savo Tėvynę pirkdami valgomus jos produktus.

Todel kviečiame visus pirkti viršminėtus produktus pa-mus, nes kainos sąžiningos, produktai visados šviežius ir ge-riausios rusies ir malonus patarnavimas jus laukia.

1404 East 66th St. Tel. HEnd. 6716

THIS DAY and AGE

Editorial . . .

ONLY RELIGIOUS EDUCATION CAN STOP CRIME (Second of A Series on Education)

A huge army of "G" men is being established to cope with the flailing forces of crime. But no number of well trained "G" men, no number of brass buttoned policemen, can check the onward step of crime if the youth of our land be deprived of the leaven of religious training. Officers of the law can take cognizance only of the external action, but religion penetrates within to the very source of action, grips the conscience, calms the rebellious heart and guides the conduct aright.

That this is not mere theory is evidenced by the testimony of Judge Manton of New York. "During the last twenty-five years," said the distinguished jurist "more than 90 percent of all the criminals appearing in my court were people who had no religious training or no functional religious faith." They were the human flotsam and jetsam tossed up by the tidal wave of passion unchecked by the restraints of religion.

More effective than machine guns in the hands of "G" men, more potent than revolvers in the hands of policemen, in lessening crime in America, is the systematic application of the teachings of the Gentle Christ to the youth of our land.

So profound is our conviction of the necessity of having religious training in any complete system of education that we Catholics after contributing our share to the support of the public schools then go down in our pockets a second time to provide our children with schools where Christ and His teachings are not barred. "The Catholic school system," said Bishop Spalding, "maintained without a cent of State aid by the people who love it, constitutes the greatest religious fact in America today."

APUD NOS

ST. GEORGE CHOR and SODALITY LITHUANIAN CULTURAL CLUB

THE CHOIR CRIER

Picnic Pictures

Frank Urbasaitis, being head cook, took it into his head to roast an enormous quantity of corn. Well and good. It was very nice of him to do so, and it was very deliciously done, but golly—why did he pick the most inopportune moment, when everybody was filled to the gills?

Johanne Andrusis at his very best, demonstrating the moostroke (Or some such intricacy known only to the best of swimmers) and watching warily out of the corner of his eye to see whether the pretty 'til gals from the cottage were watching. Oh, wimmin, wimmin! And she had the darlingest little drawl . . .

Wel-l-l no-o-o, I wouldn't say it was the Statue of Liberty—'skinda small fer that . . . It was Natalie Raymond who held her arm aloft as though offering something to the gods. And what an odd "something"! But it evidently had an attraction, for there was a line formed to the right of it each person of which dipped into the mysterious "something". It was a funny kind of black, studded with bits of twigs and a leave or two . . . and oh, yes! At the very bottom of this debris there was a huge square of butter, for the corn.

Old maids are not the only people who long for youth. Many of us wished we were at the age of hair-ribbons and lollipops. For the young-uns of that privileged age were treated to candy that was "Um-m-m!" by Father Vil ketaitis.

The process of eliminating an ear of corn was well upon its way, Father Sofrance being the eliminator. But suddenly a snag was struck, and Father's facial expression registered consternation, for he had bitten into something soft and squishy. "It's all right, Father," said Mr. Greicius reassuringly, "today isn't Friday." Father considered this a moment then said, "That's right. And besides, I don't know what kind of worm it is, anyway." And thus reassured, Father sent the worm to its doom.

They had all been ordering the poor little pup to "sit for so 'n' so" and "sit up for so 'n' so", until Father Bartis pitted the little canine and said to one of the orderers, "Why don't you sit up

for the dog?"

How everybody liked the do-nuts that Mrs. Sharkus donated to the Choir—like them so well that they even ate the holes in the center!

Ann Rodgers who, buttered slice upon slice of bread, consumed them as readily as they were buttered, because she was somewhat suspicious of the charred and blackened corn which the others were enjoying so hugely.

How Helen Bacevicius and Stella Greicius gnawed at their nails and prayed incessantly, and pounced upon any late-comer from the tennis tournament—both of their brothers were participants. (Helen's brother came out first in Class B, and Frank came out in second place in Class A.)

News of Snow White

Sergei Popeloff, ballet-master of the most outstanding studio of ballet in Cleveland, will teach the ballet for the play. First ballet-rehearsal will take place a week from this coming Monday (Fall upon Sept. 12) at nine o'clock.

Reggie Cialko has been added to the cast as one of the ballet.

Next rehearsal will be this coming Monday (Sept 5th) at eight o'clock sharp. Please be prompt. Yers trooly, THE KID

SODALITY NEWS

Error in the news—

Last week I wrote that Gene Sullivan would play this Thursday, but I was wrong. We may be hearing him soon though—I hope. Lee May's orchestra seemed to have made a hit with he crowd last Thursday so we'll probably have it again.

Visit the Shrine—

Fourteen girls went on a pilgrimage to the Shrine at Providence Heights last Sunday. All the girls enjoyed it so much that I wonder why we haven't done it before. It was a perfect day to wander through the beautiful grounds, to say the stations of the cross and then join the procession that wound around the hill receiving the rosary. I almost wish services could always be held in the open. It was so inspiring to listen to the sermon of the priest standing high above the grotto. Father Tom, who was also there, said we may go there soon again.

Mitchell and Bacevice Wear St. George Tennis Crowns

FRANK GREICIUS AND AL WALLIS WIN RUNNER-UP MEDALS.

Hank Mitchell, chunky Variety Club boy, and Tony Bacevice lithe and lean St. George Choir member, are the champions of the Mens Singles Tennis Tournament held last Saturday and Sunday at the St. George Tennis Club Courts.

In the final match of the Class A netters, Mitchell defeated Frank Greicius, 6-4, 4-6, 8-6, 6-4, while Bacevice defeated Al Wallis, 3-6, 6-1, 5-7, 6-3, 6-0, to annex the Class B crown.

Mitchell sailed into the finals quite easily, eliminating S. Techet in the first round and Tony Gray in the semi-finals in two straight sets. In the championship match Mitchell played with comparative ease against his opponent Frank Greicius, who was exhausted from a gruelling three-set match with John Techet in the semi-finals.

In the Class B finale Tony Bacevice outlasted Al Wallis in a five-set match to win the B championship. Wallis and Bacevice were even in sets, two all, after two and half hours of play, but Bacevice put a devastating drive in the final set and virtually swept Wallis from the court, 6-0.

The two-day tournament was filled with spectacular tennis, but the most thrilling match by far was the set-to between John Techet and Frank Jenulson in the opening round. Techet won the first set, 6-3, but the next set was a ding-dong battle throughout. Every game was duceed again and again, until after eighteen fatiguing games, Techet finally managed to break through with two games to win the match, 11-9.

On Sunday afternoon between the final and semi final rounds, Walter Johnson and Fred Zumptz two of the city's better court men, delighted the crowd with a fast

and furious exhibition of tennis.

The medals and trophy were presented to the winners and runner-ups last Thursday at the Sodality Dance in St. George's Hall.

Next Sunday, Sept. 4, the Tennis Club will sponsor three exhibition mixed doubles matches, with the first match scheduled for 1 p.m. All tennis fans are invited to attend.

Father Sofrance who conceived and directed the tournament was very pleased with the results.

Frank Burns, supervisor of the courts wishes to thank all those who in any measure helped to make the tournament the success it was.

Here are the results of all matches in the mens singles tournament:

- CLASS A**
- FIRST ROUND**
- H. Mitchell defeated S. Techet, 6-2, 6-3.
- F. Greicius defeated P. Brackshaw, 1-6, 6-0, 7-5.
- T. Gray defeated J. Guzauskas, 6-4, 6-3.
- J. Techet defeated F. Jenulson, 6-3, 11-9.
- SEMI-FINALS**
- H. Mitchell defeated T. Gray, 6-4, 6-6.
- F. Greicius defeated J. Techet, 4-6, 6-4, 6-4.
- FINALS**
- H. Mitchell defeated F. Greicius, 6-1, 4-6, 8-6, 6-4.

- CLASS B**
- FIRST ROUND**
- A. Wallis defeated V. Molavie, 6-0, 6-2.
- B. Searge defeated J. Andrusis, 6-0, 6-4.
- T. Bacevice defeated S. Zakus, 6-4, 6-6, 7-5.
- M. Krause defeated J. Skubs, 6-2, 6-1.
- A. Wallis defeated V. Zilinskas, 7-5, 5-7, 6-4.
- SEMI-FINALS**
- T. Bacevice defeated M. Krause, 6-3, 6-2.
- A. Wallis defeated B. Searge, 6-3, 1-6, 7-5.
- FINALS**
- T. Bacevice defeated A. Wallis, 3-6, 6-1, 5-7, 6-3, 6-0.

Cultural Club News

I wonder what new ideas will spring up at the next Cultural Club meeting. The past few meetings have been exceptionally lively as every member is taking a greater interest in all affairs. Where do you get all of your pep from? I do hope that the supply will not be exhausted for a long time to come.

We shall all be waiting for the big celebration of our fifth anniversary which is in the near future. The cooks better plan a good menu. Our celebration will consist of the entire club going to Holy Communion in a group on Sunday morning and a dinner-dance in the evening. We shall be seeing you there. The date will be announced later.

Review of Sodality Picnic—

Have you seen the collection of snapshots on the bulletin board in the foyer? Take a look-as you may see your picture there. One of the snapshots is ten years old. Notice what the smart young lady used to wear to picnics. By the way, three girls in that group are now in the convent. The snapshots belong to Julia Halaburda and Adeline Gerk.

Among Our Sodality—

Did you know that in our Sodality we have two future stage stars? Stella Malonis and Natalie Kazel are taking dramatics at East High School and have been cast in a play called "The Family Upstairs". Stella has the leading role. I hope this is the beginning of a career girls.

Arrives from Lithuania—

Charles Kuras, Natalie Kazel's cousin, arrived from Europe last week, where he has been living for the last eight years. Natalie stayed at his home while visiting Lithuania last summer. He'll soon be well known in the parish as he plays the Lithuanian instrument called "kankles". I may as well warn you girls, he's married.

A SODALIST

We have decided that the costumes that our Lithuanian youth has been wearing is not satisfactory compared with the costumes of the other nationalities. In parades, the Lithuanians have the poorest showing. We wear the costumes of the poor peasants while other nationalities wear the costumes of nobility. Why don't we? Surely the lords and ladies of olden Lithuania had just as gorgeous and elaborate costumes as those of other countries. Stella Ivinskas and Vito Navarskas were selected to secure information from Lithuania for illustrations of such costumes. We hope to have further information to give you as soon as they hear from the Lithuanian officials.

Some evening in the near future you should drop in to one of our meetings to learn new Lithuanian dances as we sent to Lithuania for them also.

This news may be a little late but we have been sponsoring a drive for Lithuanian books to donate to the Cleveland Public Library. If you have any Lithuanian books which you no longer need, why not do a good deed and give the book so that others may read them. You can notify us and we shall be glad to pick them up or you may bring them to the office of this paper. We should appreciate it greatly.

Don't forget the meeting Tuesday, Sept. 6, 1938 at 8:00 p.m. in the Lithuanian Hall.

The Cultural Club wishes a speedy recovery to Mr. Anthony Circle who has just had an operation.

Congratulations to Mr. and Mrs. Vaitenas on the birth of a son.

Your Cub Reporter

Ordinary men can be the bearers of extra ordinary ideas.

Courage and confidence drive out fear.

Around Town

Mr. George Venslovas, president of the American Lithuanian Athletic Association and the Lithuanian Athletic Club, is back from Lithuania, looking much heavier and is very loud in his praises of Lithuania, their reception, and the Olympics. He brought home a large flag the gift of the Lithuanian government to the Lithuanian Athletic Club.

The Cultural Club is making its first delivery of library books, Saturday, Sept. 3rd. Over 100 books have been collected consisting of political, religious, short outlines of the past histories of various Lithuanian clubs and prominent people, also some novels written by outstanding Catholic writers. Anyone having any Lithuanian books they would like to contribute to the Cleveland Public Library, please call the office of this paper.

Fan mail is such a rare occurrence to Pegasus that when he received a card from "A Reader" who read Pegasus' book review of last week, he was "flabbergasted" with joy (of course). Pegasus wishes me to express his thanks to "A Reader", and to relate that his advice was followed.

St. Francis Parish of Youngstown Ohio will hold a Lithuanian Day next Sunday Sept. 4th. The climax of this Lithuanian Day will be a picnic to be held at the Hubbard Country Club in Youngstown. A feature of the picnic will be a softball game between the Cleveland St. George CYO team and a team representing St. Francis Church.

The committee on arrangements and the Rev. pastor invite all Clevelanders to come to Youngstown, Sunday, and enjoy themselves at this yearly event.

LITHUANIAN ATHLETIC CLUB NEWS

The National Lithuanian Softball Championships! This is the big climax to the ALAA summer sports program. The Cleveland Lithuanian Athletic Club team, as runner-up to Detroit in the Mid-West finals, will be in Gary, Indiana, this week-end, to try for this much-desired title. Cleveland will play Racine, Wis. a son-in-law, champs of the West, and Detroit, winner of the Mid-West, play Gary. Winner of these two games play for the National Title, and losers for the consolation trophy. Gary promises an elaborate preparation for the week-end. Any Clevelander that decides to go, will have a good time.

The club thanks the business men and people who so kindly and liberally contributed to the fund from which expenses of this trip were paid. The names of these people will be printed in this paper next week. The party last Saturday on Mr. John Brazis' lawn was a great success as was the raffle. Between the raffle, party and Lithuanian people, enough was raised to relieve the burden of all expenses from the club. Thank you, again, to everyone.

The club team had no Inter-Lodge League game last week but played the strong second-place Loyalties Tuesday night, and lost, 5 to 0. The opposing pitcher, "Laady", handed the Litts their first shut-out of the season. In doing this, he held the team to no hits. Pitching spectacularly, he mowed down batter after batter. Only two men reached first base, one on a walk and another on an error. The team was to play the Spartans Fri., but no score was available when this paper went to press, so it will be published in next week's issue.

Holy Water was held in such respect in the Middle Ages that it was never taken from the font unless by an aspersorium.

The clock gets there hand over hand.

Practice is the best of all instructors.

Lithuanians in Sports

C. Paul Sukys

AL LEACH, the Cleveland WP

A timekeeper, who won the National Public Links Golf Title here last week is a Lithuanian-Bohemian. Leach, hailed as the city's only recent golf champ, is receiving reams of publicity with front page headlines and his life story in one of the local dailies. Al's Lithuanian parent is his father whose name is Benedict Leskovich . . . Only real Lithuanian in the Public Links Tournament, was Matt Zadalis of Omaha Nebraska. Zadalis was eliminated from the tournament in the third round by Tob Boyer of Portland Oregon in a thrilling match. Zadalis could have won the match on the 18th, but missed an easy putt and tied up the match at 76. On the extra hole Zadalis took a five while Boyer made a par four to win the match. Zadalis is Nebraska's amateur champion and is a good friend of Johnny Goodman, another Lithuanian, now national amateur king. Zadalis, a public park worker, is compared to Goodman because he has the same technique for splitting pins. In the opening rounds he was putting for birdies all the way around . . . Billy Burke, local pro continues to shoot sensational golf. Last week at the Youngstown Country Club, Burke scored a 235 for 72 holes in the medal play tourney, to capture the Ohio Open golf crown. Burke has been after this crown for three years and has finally grasped the elusive title.

JOHN KATAN, 228 pound Li-

thuanian wrestler, made his debut before Cleveland wrestling fans at the Central Armory last Wednesday night. Katan's opponent was Monsieur Yvon Robert of Canada. The same night, Vladyslaw Talun, referred to by many as a Lithuanian, although he is generally known as a Pole, met Chief Chewacki for the second time. A few weeks ago Talun won a match from Chewacki on a foul.

CHICAGO Lithuanians have al-

ways taken pride in their co-operation and activity in Lithuanian affairs, but their complete indifference to Lithuanian sport tournaments have left many wondering what they mean by co-operation. Last April the Chicago teams failed to appear here for the National Basketball Tourney and just three weeks ago, the Chicago boxing contingent promised to be in Detroit for the bouts at the Midwest Softball Championships, but again failed to appear. It was a snowstorm that held them up in April, this time it must have been a tornado . . . Yustin Sirutis, Lithuanian heavyweight and physical instructor at the City College of New York, will appear in a boxing match in Youngstown, September 8. His opponent will be Abe Simon. Here's an opportunity for all Youngstown Liths to see this 250 pound, six foot two Lithuanian giant in action.

Whiffers Defeat Nirosky Barons, 3-1

It looks more and more like the Dukes will win the second half title of the St. George Softball League undisputedly, if the results of the past week are any criterion.

Last Monday the Whiffers combined timely hitting with air-tight pitching and fielding to defeat the Nirosky Barons, 3-1. Willie Seletel pitched for the Barons and Mike Palevich worked for the Whiffers. The fielding gem of the game was turned in by center-fielder Eddie Barzdaitis when he made a spectacular catch of Joe Guzauskas' bid for a home run in the 7th inning. It was one of those catches you read about but seldom see.

Friday, August 25th, the Bills Billiards blossomed out with a base-hit barrage and subdued the rebellious Whiffers, 8-3.

There were two ties played last week and the games will be replayed next week.

Wednesday, August 24, the Whiffers and the Wild Cats were deadlocked, 12-12 when darkness overtook them. On Thursday the Nirosky's and the Bill's played a thrilling 3-3 tie.

The play-offs for the St. George Softball title will begin on Monday Sept. 12. At a meeting, last Monday, the teams drew up a new arrangement and discarded the one mentioned here last week. The two second-place teams will meet and the winner of that game will play one of the two first-place teams. The team will be picked from a hat while the other will draw a bye. The winner of that game will play the bye team for the title.

SCHEDULE

Week of September 4th
TUESDAY—Wild Cats vs. Whiffers.

WEDNESDAY—Bills Billiard vs. Nirosky Barons.

Team	W	L	Pct.
Dukes	4	1	.800
Bills Billiards	2	1	.666
Whiffers	2	2	.500
Lasky Old Timers	1	2	.333
Nirosky Barons	1	2	.333
Wild Cats	0	2	.000

Looking Back A Decade

FROM THE FILES OF THE OLD "CLEVELAND LIETUVIŲ ŽINIOS"

September 1, 1928

SPORTS: The St. George Athletic Club was sponsoring a three team Softball loop, with games played on the parish grounds. The teams were the "Tigrai", "Vilka", and "Liutai", and were made up of such stars as, E. Mazeika, Al Walukas, Joe and Jim Slivers, Fete Mazeika and Frank Rudd. The writer commenting on a game said: "Pranas (Deerfoot) Rudd, padarydamas two hits out of three" abu "Texas Leaguers" ir padare "one hand catch" and just missed making another shoe string catch by a hair".

SOCIAL EVENTS: The American Lithuanian Citizens Club held a picnic the feature of which was a wrestling match between Jack Ganson and Jack Gestautas.

A week before the Cleveland Sporting Club held a picnic at Neuros Farm where Jack Ganson and Dr. Karl Sarpolis tangled. MISCELLANEOUS: Anthony Kazlauskas, was home for summer vacation from St. Louis University where he was studying medicine.

Joe Giniunas of the U. S. Marines was home for a month's furlough from the Quantico Virginia base. He told of his escapades with the Marines in the Sandino Revoltion in Mexico.

The Al Smith for President Lithuanian Club was going full force in anticipation of the fall election. Mr. J. Cizauskas, former St. George organist and his wife were vacationing in Atlantic City after a successful concert in the Gordon Park band shell.

St. George's Parish boasted of twenty piece symphony orchestra.

TONY'S DRY CLEANING
PRESSING — REPAIRING
Cleaning Ladies Dresses
A Specialty
Hats Cleaned
1274 Addison Rd.

VIETOS Linios

Iš Sv. Jurgio Parapijos

Vietos lietuvių jaunimas turėjo pirmą kartą teniso žaidimo turnamentą. Žaidimas prasidėjo pereiną šeštadieni ir baigėsi sekmadienį, ant 7 val. vak.

Už atsižymėjimą buvo dovanos geros vertės. Geriausiai teniso žaidime atsižymėjo (A) (pirmo skyriaus) H. Mitchellis ir Pranas Greičius. (B) antro skyriaus atsižymėjo A. Bacevičius ir L. Wallace.

Reikia pažymėti ta, kad mūsų parapijos įvykis teniso turnamentas yra pirmas įvykis Clevelando deocozijoje. Sv. Jurgio parapijos, del įvairių sporto lavinimusi ir jaunamečiams žaidimui vieta yra viena didžiausių.

Pereiną sekmadienį bažnytinis choras turėjo antrą šeimynišką išvažiavimą. Diena pasitaikė labai saulėta graži, todėl choras linksmai praleido laiką. Važiavo 14 automobilių, o vėliaus pribuvo dar kelios mašinos. Vietą, kurią choristai turėjo pasirinkti, buvo prie upelio, todėl dauguma irstėsi lotelėmis ir maudėsi. Apie 6 val. vakare buvo sukurta ugnis. Kepimas kornų ir dešrų (wieners) ėjo visu smarkumu. Išvažiavime dalyvavo gerb. kleb. kun. Vilkutaitis ir gerbiama kunigai asistantai. Taipogi p. Mačiuta (choristės p. O. Mačiutienės vyras) su trimis vaikučiais. Prie vakarienės valgį gerb. klebonas suteikė visiems abelonas ekstra vaises, o choristėms merginoms dar teko ir didelė dėžė labai skanių saldainių.

Padėkos žodis priklauso rengimo komisijai už suradimą tinkamos vietos ir surėngimą išvažiavimo, taipogi choras taria gerb. klebonui kun. Vilkutaičiui už ekstra vaises ir už saldaines. Poniai Sarkuvienė už skanius pyragaičius.

Tuoja po "Labor Day" atsidarys sv. Jurgio parapijos mokykla. Tėvai turėdami mokyklos amžiaus vaikius siųskite į vienintelę lietuvių katalikų mokyklą Clevelande.

Vaikai, kurie baigia parapijinę mokyklą, per visą savo gyvenimą turi gražų, pra-

kilnų niekur kitur neigiamam atsiminimui. Katalikiškoji mokykla — tai yra pamatas — fundamentas mūsų katalikiško gyvenimo. Tėvai, pamastykite apie tai rimtai, ruoškite savo vaikius sv. Jurgio lietuvių parapijos mokyklon.

Gintarė

PRISIRASYKIT PRIE CHORO

Mėgstą dainas ir giesmes stokite į giedorių eiles prisirašydami prie sv. Jurgio par. Bažnytinio Choro. Mokestis labai mažas, o naudos prigulėti prie tokios jaunimo draugystės yra daug.

Norinti tapti nariais atei- kite į bažnytinę alę penktadienio vakare apie 8 val.

Clevelande randasi labai daug lietuviško jaunimo. Chore jam yra sveikiausia vieta prigulėti. Iš to buna ir tėvams džiaugsmas ir katalikybei ir tautai garbė.

Į chorą priimami nariai turi turėti šešioliką metų amžiaus.

Varg. Vincas Greičius.

SUSIRINKIMAS

Del priežasties, kad ateinantį pirmadienį pripuola "Labor Day", tad Moterų Sąjungos 26-tos kuopos susirinkimas nukeliamas į kitą pirmadienį, rugs. 12 d.

Taigi, Moterų Sąjungos 26 kp. susirinkimas atsibus pirmadienį, rugs. 12 d., sv. Jurgio par. mokyklos kambary. Prašoma visas nares tai išitėmyti.

V. Šukienė, pirm.

DR. KUDIRKOS PAMINKLO ATIDENGIMAS SEKMADIENI, SPALIŲ 2 D.

Programas Darželyje prasidės 2 val. po pietų, publika važiuos nuo Lietuvių Sa- lės.

Lietuvos kariuomenės Majoras S. Narušis, kuris atve- ža paminklą, Lietuvos Karininkų Ramovės dovaną, at- liks paminklo padovanojimo ir atidengimo aktą. Dalyvaus daug svečių iš kitų kolonijų. Paminklą išstato Dr. Vinco Kudirkos Draugija Clevelande, kuri tam tikslui sukė- lė fondą.

Iškilmes rengia išvien Dr. V. Kudirkos Draugija ir Kul- turinio Darželio Sąjungo.

Tą pat dieną vakare Lie- tuvių salėje bus banketas Maj. Narušini pagerbti. Tik- ietiai pas Darželio Sąjungos narius.

Kitas Darželio Sąjungos susirinkimas bus laikomas pirmadienį, rugsėjo 12 d.

Pabėgo su \$1,875.

Keturi vagiliai išbriovė į G. M. A. C. ofisą, kuris randa- si viename miesto aukš- tame pastate, "buildinge" net ant vienuoliktų grindų, kur kasierių ir kitus darbin- kumus užkamdavai užsi- laikyti ramiai, o jie pasiėmė \$1,875 ir pabėgo savais ke- liais.

Niekad Nejudinkite.

Viens vyras norėdamas turėti daug sau gardaus ju- oko, nuėjęs prie ugniagesių vieno šaukiamojo signalo ir pašaukė net kelias koman- das ugniagesių, kurie suva- žiavę daugiau nieko nerado, kaip tik "šposininką," kur- is tuoja buvo suerštuotas ir teisėjo nubaustas už tokį "šposą" net ant \$350.00. Ge- ras "šposas".

Mažiau Užmušimų.

Pereitais metais, iki šiam laikui, gatvėse nelaimingų užmušimų buvo 142 žmo- nės, o šiais metais į tą patį laiką likosi užmušta Cleve- lando gatvėse 73 žmonės.

Kiek mažiau, bet visgi dide- lė armija, skaičius žmonių neteko gyvybių. Jeigu auto- mobilistai ir praeiviai daug- iau kreiptų domės, tai dar mažiau būtų tokių nelaimin- gų atsitikimų.

SUSIRINKIMAS

Rugsėjo 6 d., Liet. Svet., L. K. Kultūros draugija laikys savo svarbų mėnesinį susi- rinkimą. Visi nariai prašo- me butinai dalyvauti ir su- savim atsivesti naujų narių prirašyti prie šios draugijos. Dalyvaukite visi.

Kur Pakyla Darbai?

Gaunami pranešimai, kad šiuo metu darbai daugiausi- siai yra paklę: drabužių si- uvimo dirbtuvėse, lėktuvų išdirbystėse, kuriose išdir- bama del jų dalys ir dar ke- liose dirbtuvėse, ypatingai, kur yra išdirbama karui pa- buklai.

Susilaukė Sunaus.

Vincas ir Ona Vaitėnai susilaukė pirmo sunelio. Ja- uni tėveliai džiaugiasi savo pirmgimiu suneliu. Mamytė ir sunelis randasi geroje pa- dėtyje ir sveikatoje. Kultu- ros draugijos nariai sveikina savo ištikimus ir uolius na- rius, gerb. Vaitenus, susila- ukusius savo įpedinio — pir- mo sunelio.

Išbombardavo.

Vėliausiu laiku vienas ju- odukas daktaras pasistatė Cleveland Heights namą ir jis manė ten apsigyventi, bet įvyko drama — kas kas išdimmamitavo jo namą. Vi- enok, šis juodukas nenori pa- siduoti ir mačo ten gyventi. Bet vergiai turtuoliai jam ten duos ramybę.

Įvyks Lenktynės.

Rugsėjo 5 d., Clevelande prasidės lėktuvais lenkty-

nės ir jos, berods, tęsis ke- lias dienas. Anaipol, netik bus lenktynės, bet ir visoki "šposai", išsilavinimai ir te- knališkumai.

PIKNIKAS

Rugpiučio 28 d., naujos parapijos darže atsibuvo pa- rapijos mažas piknikas. Žmo- nių buvo atsilankę vidutini- škai.

Nušovė Nekaltai.

Praėjusią savaitę tarpe i- talijonų įvyko tragedija, vie- nas savininkas užklausė nu- omuotojo, kad šis atsilygin- skola, tai šis nubėgęs atsi- nešė iš namų ginklą ir na- mo savininkui suvarė kelias kulkas ir kitą žmogų visai nekaltą nušovė vietoje. Gal- važudis suimtas.

Granitas.

Kortavimo Vakaras

Rengia Aušros Vartų Mo- terų ir Amžinojo Rožančiaus draugijos, sekmadienį, rug- sėjo 18 d., sv. Jurgio parapi- jos svetainėje, pradžia 6 val. vak. Įžanga 25c.

Pelnas bus panaudotas at- mokejimui lešų sv. Jurgio parapijos svetainės virtuvės išgrazinimo.

Rengimo Komisija

Šį sekmadienį Clevelando litvomanija pasiskirstis. Vie- ni bruks į Tado Neuros pik- niką, kiti trauks linkui You- ngstown į lietuvių ten su- rengtą Lietuvių Dieną, o da- ugelis šliaužinės apie na- mus.

Lietuvių Kultūrinis Dar- rželis susilauks da vienos statulos — Dr. Vinco Kudir- kos. Pagal praneštas žinias, tai biustas jau atkeliauja. Paminklo Dr. Kudirkai pas- tatymo daugiausia rupinasi ir krauja centus padengimui lešų, Kudirkinės draugijos nariaiFormalis apvaikščio- jimas šio svarbaus ir istori- nio reikalo įvyks 2 d. spalio mėnesio. Komisijos jau juda, programo tvarka daroma, svečiai užkviečiami. Čia bus vienas iš žymiausių šio me- to lietuvių parengimų.

Pastačius Dr. Kudirkos paminklą liks tiktai pasta- tyti paminklas Maironio. Girdėjau, kad planuojama pastatyti šį paminklą kitą mėtą. Čia, matosi prie to da- rbo bus įtraukta katalikiš- ka visuomenė.

Iš Lietuvos sugrįžo žymus Clevelando lietuvių spoorto skyriuje veikėjas Jurgis Ven- slovas. Nuotikių ir žinučių parsivežė glėbius. Malonu bus išgirsti.

Mano špalta išeis be cen- zūros. Nesveikuoja redakto- rius. Kankina didelis šaltis.

Pupos Žinutės

Sv. Jurgio parapijos cho- ras smagiai pasilinksmino savo privačiame išvažiavi- me. Kartu dalyvavo klebo- nas V. G. Vilkutaitis, vika- rai ir artimi svečiai.

Pranciškos Baliukiutės šauniai išpuoštas grožio sa- lionas jau atidarytas. Vieta beveik pačiame lietuvių v- i dury, 7922 Crumb Ave. To- del sesės, neužmirškite apsi- lankyti.

Didelis burys lietuvių se- kmadienį traukia į Youngs-

towną, Ohio į Sv. Pranciš- kaus parapijos pikniką. Bus duodama net 15 dovanų. Tai ko laukti. Drožkite.

Žirnio Krislai.

Demokratų Kliube upo ne- simato. Salės Bendrovės di- rektorių susirinkime asme- niškumų netruko. Demokra- tų insurgentų šėrai pradėjo kristi, kartu su Davio užra- ukimu darbų maišo. Ant sa- uso niekas neklauso, sako patariė.

Beje, Pili ečių Kliubo gal- vos, jeigu nesigailėti pinak- lininkų, tai nars pasigailė- kite jų akių. Vargšai jan ne- gali panų nuo karalių atski-

rti, perdaug senos kazyrės. Vyčių organizacijos vete- ranai klausia vienas kito kur dingo Clevelando Lietu- vių Vyčiai? Dr. Vinco Kudir- kos draugija žada eiti pas S. L. A. ant kampo.

Su šiuo pasileiku jusų ko- respondentė, kuri mano, kad užvadimas gyvūnėlių uo- dais neatatinka tikrenybei. Turėtų būti "uodės", nes "uodas" yra daiktavardis vyriškos lyties, o kaip tik tie vargšai uodai, kad ir narėtų įkasti jie negalėtų. Visus tuos skaudžius įgelimus at- lieka moteriškoji armija. Elžė.

TADO NEUROS METINIS PIKNIKAS

SEKMADIENI

Rugsėjo-Sept. 4, 1938

SAVO FARMOJE

Route 1 Prospect St. iš Berea, Ohio - Brunswick, Ohio

ŠOKIAMS GERA MUZIKA

Prie Ižangos DOVANOS Antis, Vyštos ir t. t.

Kviečiu visus savo draugus, pažįstamus ir visus lietu- vius atsilankyti, linksmai laiką praleisime—T. Neura.

Nori Buti SVEIKAS

tai visados valgyk lietuvišką juodą

ST. CLAIR BAKERY

KEPTĄ DUONĄ

Mes kepame tikrą Lietuviš- ką Juodą Ruginę ir Skanią Baltą Kvietinę duoną ir vi- kias rūšies pyragaičius. Kviečiame pabandyti mu- sų keptą duoną, o jos skonis patikrins jos vertę. Reika- laukite mūsų keptos duonos ir mūsų keptų pyragaičių krautuvėse, kuriose perkate sau kasdieninį mtistą. Jei kam nepatogu gauti krau- tuvėse, pristatome į namus.

Kepame visokius keiksus, taipgi padarome ant už- sakymo gražiausius keiksus vestuvėms, krikštynoms, šventėms, suaktuvėms ir baliams.

ST. CLAIR BAKERY

K. OBELIENIS IR SUNAI SAVININKAI

KEPYKLA IR KRAUTUVĖ

6212 SUPERIOR AVENUE

HEnderson 6716

Cleveland, Ohio

Nuoširdžiai Ačiu!

Didžiuma mūsų skaitytojų jau yra atnau- jinę savo prenumeratas be jokių paraginimų. Už tokį prijavimą, dėkuojame jums. Taipgi iš kalno tariame ačiu ir kitiems savo skaityto- jams ir remėjams, kurie skubiai savo prenume- ratas atnaujinę.

Gerbiama skaitytojai, Jūsų nuoširdus at- jautimas, beparaginimo yra ir bus giliai įver- tintas.

"LIETUVIŲ ŽINIŲ"
Administracija.

VISKAS PRIRENGTA TAMSTŲ PASIRINKIMUI

Naujos Rudeninės Skrybelės. Platus Pasirinkimas. Naujausios Mados.

K A I N A

\$1.95 - \$2.95 - \$3.95

MES DUODAME IR PRIIMAME EAGLE STAPES

The **KRAMER & REICH Co.**

7002 Superior Ave., cor. Giddings Road